

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504 060.
Балку Чеського Легіону
Прага „Діло“.

Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СӨТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 6-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ПАЛЬТА оригінальні ФАБРИКА Рот і Рудерфер англійські ОДЯГІВ Львів, Легіонів 3/ (над кіном Палас)

Ваша і ЗБЯЖА
Вашої щоденної праці і головні за-
соби життя, забезпечуйтеся від огню
І ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР“
Львів, вул. РУСЬКА Ч. 20.

Складайте свої ощадності і всяку часову зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,
бо це не тільки безпечно і корисно для Вас львоната,
але це рішуче значення для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українські, Повітові Союзи,
Районові Молочарні та весь кооперативний промисел.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадності У ЛЬВОВІ

(раніше Галицька Каса Ощадності)

РІК ОСНУВАННЯ 1843 р.

Установа публічного права.

Видає ощадності книжечки на імі і пред'являти

з порукою держави

Ведє разумки біжучі і чекові.

РЕЗЕРВОВІ ФОНДИ: 3,468,000 зол.

Замісцеві вилати — П. К. О. 500-108.

Судетсько-німецька партія припинена.

Праский уряд розв'язав у п'ятницю
партію судетських німців. Поліція ді-
стала наказ закінчувати партійну міліцію.
Німецьке Інформаційне Бюро просте,
що судетсько-німецьку партію не роз-
в'язано, лише припинено.

ВІСЬ МАСОВО УТІКАЮТЬ З ЧЕХОСЛОВАЧ-
ЧИНІ.

Висок в Судетах проголошено винятко-
мі стани, тамешні німецьке населення масово
припиняє кордон. Число утікачів обрахуно-
вано на 15,000.

Зокрема дуже багато судетських німців у-
тікає до Австрії. Багатіші з них поселяються у
Нім. більші покищо залишилися у близьких

селах. У найближчих днях утворять у них 5—6
концентраційних таборів.

У Відні повстала окрема центральна для
справ утікачів з Чехословаччини.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА У БОЄВОМУ ПОГОТІВЛІ.

У Чехословаччині покликали під зброю
стільки резервістів, що деякі фабрики втратили
більше ніж половину персоналу. Змобілізовані
всі річки від 1894. Касарні вже заповнені, то-
му зареєстровано для війська шкільні гімна-
стичні і т. п. салі. Вулиці заборонено змото-
ризованими, зокрема панцирними формациями.

Військо обсадило мости, перехрестя доріг
та поліві укріплення на пограниччі. Деякі го-
стинці замкнено дротями перепонами. Сапе-
ри розкопують дороги та підмінують мости.

Чеська прокуратура розіслала етажні листи за Генляйном.

Німецьке Інформаційне Бюро довіду-
ється, що прокуратура в Егері розісла-
ла етажні листи за Генляйном. Появи-
вся погослода, що Генляйн разом зі
співробітниками арештований, але в су-
детсько-німецьких колах це заперечу-
ють. Генляйн — мовляв — є в Німеччині.

ПРАСКИЙ УРЯД ПОКЛИКАВ ПІД ЗБРОЮ
2 ДАЛЬШІ РІЧНИКИ.

З Праги повідомляють, що минулої ночі
праский уряд покликав під зброю 2 дальші
річні резервісти.

ГЕНЛЯЙН ПОЯВИВСЯ В ЕГЕРІ ТА ВІДІХАВ
У НЕВІДОМОМУ НАПРЯМІ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з
Егері:

Вчора рано Генляйн з'явився в Егері,
зберігаючи інкогніто, разом із двома
послами судетсько-німецької партії.
Він перевів розмови з місцевими пар-
тійними провідниками та відіхав у не-
відомому напрямі.

—О—

Перед поділом Чехословаччини.

БРИТАЙСЬКА ПРЕСА ПРО ВИСЛІД РОЗМОВ МІЖ ГІТЛЕРОМ І ЧЕМБЕРЛЕНОМ.

В твердять „Дейлі Експрес“, Чемберлен
і Гітлером проект розв'язки судет-
ської питання на таких основах:

1. Чехословаччина відступить Німеччині
частину, що живить понад 50% німецького на-
селення.

2. На просторах, де німців є менше, по-
вернуть австрійцям.

3. Зберегти, що межують з Чехословаччи-
ною, відокремити новий кордон.

4. Другу частину дасть Англія, Франція та
Італія.

Тільки згодом висловлює „Дейлі Теле-
граф“ та „Дейлі Мейк“. Цей останній твердить,
що до Німеччини прилучено би лише просто-
го, а не німців становить 70% населення.

ПРАСКИЙ УРЯД ДОМАГАЄТЬСЯ ПЛЕБІСЦИ-
ТУ В СУДЕТАХ.

„Дейлі Телеграф“ довідуеться, що Гіт-
лер і Чемберленом ясно і безкомпро-
місно заявили племіситу в Судетах. Він ви-

словив гаряче бажання мирної розв'язки, звер-
таючись з проханнями до Англії та Франції, щоб
вони зробили натиск на Прагу, щоб вона при-
няла племісцит.

Німецькі офіційні кола сподіються, що
Англія та Франція приймуть проект Гітлера та
дovedуть до замирення в Європі.

ПРЕМ'ЄР ЧЕМБЕРЛЕН ЗЛОЖИВ КОРОЛЕВІ
ЗВІТ ПРО РОЗМОВУ З ГІТЛЕРОМ.

Король прийняв Чемберлена на 1-годинний
виступ. Точний звіт розмови невідомий; у
політичних колах твердять, що Чемберлен по-
інформував короля про розмову з Гітлером та
про теперішню ситуацію.

Юрба уладива Чемберленові ставити е-
тажню.

ЗАСІДАННЯ УРЯДУ.

В п'ятницю вечором зібралась британська
рада міністрів; у засіданні взяв також участь
лорд Рамсімен.

—О—

Вибірчий хаос.

Львів, 17. вересня 1938.

Найцікавіше у декреті про розв'язання сой-
му і сенату не те, що його ніхто (навіть сам
маршал сойму — річ без прецеденту!) не спо-
дівався, але те, що широкі кола польського й
малопольського громадянства абсолютно не при-
готовані до виборів. Не приготовані не під
технічним оглядом, але просто психічно: сама
думка, щоб брати участь у парламентарних ви-
борах уже тепер, восени 1938. року, та ще й
на основі старої виборчої ординації, була всім
громадянам у Польщі чужа, і коли вони раптом
поставлені перед доконаний факт, що ось уже
проголошений виборчий календарик з датами
найближчих тижнів, — вони абентежені, спан-
телчені і роблять розпучливе зусилля, щоб
якось вжитися в новостворену ситуацію.

Влекує це завдання факт, що ніхто, але
то насправді ніхто у Польщі, не був захоплений
обов'язуючою новою виборчою ординацією та
„вибраним“ на її основі соймом. Якщо навіть
т. зв. позаконницька група, від якої вийшов про-
єкт тієї ординації і всі концепції „відполітику-
вання“ сойму, (конкретно: пп. Славек, Подось-
кий, пок. Цар, проф. Козаковський, Коц і І.), то
й вони, станувши віч-у-віч зі своїм твором, не
могли довго ним любоватися: пригадуємо собі,
як то зараз у першому дні скликання сойму хо-
дили посоловілі по кулюарах будинку при вул.
Вейській деякі чільні діячі ББ (тоді ще ББ не
був розв'язаний) і висловлювали найбільш сар-
кастичні уваги під адресою своїх „співмешкан-
ців“, жалуючи самих себе, що опинилися у та-
кому товаристві. Тільки одиниці, для яких те-
пер польського сойму, Варшави та взагалі поль-
ського політичного середовища був цілковитою
новизною і становив немов якусь екзотичну
атракцію, могли поважно трактувати той сойм
і його потенційні конструктивні можливості.
„Сотня анонімів“ висіла від першого дня у по-
літрі: відірвана від громадянства, його тенден-
цій і настроїв, та одночасно не зіслена з ре-
жимом і його напрямками. Через те й мусили
скінчитися повним крахом кволі змагання, що
йх ті аноніми робили: переконати з одного бо-
ку уряд, що вони „незалежні“ та „насправді
послані“, з другого вмовити в громадянство, що
вони є його експонентами. Дешева псевдо-опо-
змійливість, що чергувалася з покаянною слу-
хняністю супроти уряду та дешева демагогія су-
проти вулиці — це була навіть прозора гра
польських послів, яка не могла нікого обману-
ти, переконати та придбати до себе пошану.

"ДЕШЕВИЙ МАГАЗИН ПАПЕРУ"

Так найкраще вити:
кисні папери, — шкільні, бюрове при-
ладдя — мічні пера
найбільший вибір

Львів, Трибунальська 1.

(Дім Шепера) Тел. 219-65.

Гіролеми повставали, зааншались нерозв'язані та йшли мимо союму і понад союмом. — останній сойм не мав ані хисту, ані бажання ані сили ними цікавитися. Тому й на його свіжою могоду не впала ніодна грудка жалю.

І тому по суті десерт президента, що подавав до відомої передчасну смерть того союму, нікого не міг уразити прикро. Навпаки, викликав відхання полеміки, що розв'язалась одна примара. З сатисфакцією люди прочитали, що й найкращі державні чинники признали ті дві правди, які давним-давно були відомі всьому населенню держави: 1) що виборча ординація кустити бути змінена і 2) що розв'язаний сойм не був сутнім виразником громадських мас. А проте збентежилися люди, довідавшись, що найближчі вибори мають відбутися знову на підставі тієї самої ординації та що шойно той останній сойм має перевести її зміну.

І тут виникають поважні рефлексії: як можливо погодити ті дві справи, щоб новий сойм був виразником ширших коз громадства (мас народу) та щоб одночасно був виразником на основі обов'язкової ординації, коли чей же саме ціла структура тієї ординації виключає від безпосереднього впливу на вибори маси і гідяться найкраще на те, щоб вибрані послані з мислями мали виключити спільного? Ось тут саме й "законика", перед якою стають всі політично організовані виборці, поляки й вепольці. Всі вони (між ними й усі українці, а мінімальними кіба винятками) весь час казали про konieczність змінити виборчу ординацію; бойкот останніх виборів, переданий всією польською опозицією та поважною частиною українського громадянства, мав за причину саме ту кепську виборчу ординацію; новий сойм має перевести вплив виборчої ординації, але тепер, покищо, вибрати його треба ще по старій ординації. Іншими словами: щоб допомогти до реалізації одної засади (нова ординація) — треба зрестися іншою засадою (негація старої ординації).

Таким робом усі опозиційні політичні партії (також усі українські) мусять передусім поступитися своїм престижем. Але поступаючися престижем для добра суті справи — не можуть пообіцати поважних сумнівів саме щодо тієї суті: 1) вправді уряд заповідає, що вибори будуть "чисті" (обійчик прем'єра, який торкається самоуправних виборів, певно буде поширений і на парламентарії та підтвердженням депляки закляли), але чи це взагалі можливо вибрати "незалежних" послані при посередній виборчій системі, яка і формально і фактично величезний вплив на устійнення кандидатур віддає в руки державної адміністрації? 2) чи новий сойм, вибраний на основі тієї самої ординації, буде дійсно лінійний, здатніший до розв'язання проблеми ординації, ніж був цей останній сойм?

Усі ці моменти, доповнені ноторібно відомою політичною розпорошеністю польських і вепольських груп у Польщі, складаються на знаменитий передвиборчий хаос. Буквально ні одна політична партія ні група у Польщі ще не заснувала власної свого становища до виборів. Нема сумніву, що новий поклик ОЗН до консолидації польського громадянства (в його рядках) має радше тільки реторично-маніфестаційний характер та не здійснює польського міжпартійного хаосу. Різні польські партії і групи навіть ще не нахвнують ґрунту під можливість блоків чи спільної тактики (наскільки це при теперішній ординації можливо), бо самі ще для самих себе не прийняли ніяких постанов. Вони прийдуть шойно в найближчих днях.

Та саме торкається й українського політично організованого громадянства, з тією різницею, що ми стоїмо перед де-де більшою, пекучішою потребою зайняти супроти виборів становище єдиностайне, за спільним порозумінням з усіма політичними партіями і групами. Дісна 1935 року (про який буде ще широким мисля окремим) каже передусім не робити адеуте тієї помилки, щоб якнебудь одна політична

партія приймала на себе всю відповідальність за долю народу та ціле "одном" за неадачі політичної тактики. Розписані нові вибори-ниє у першу чергу статі для нас, українців, знаменитістю нагодою для переведення національно-супільної консолидації, себто для позитивної полагоди найбільшої сучасної нашої внутрішньо-політичної проблеми.

Передвиборчий хаос у польському таборі може бути для нас тільки спонукою — мершій на нашому терені такий хаос закінчувати. Не можна гаяти ні одного дня ні години у справі, якою є — єдиностайне становище сконсолідованого українського громадянства супроти соймово-сенатських виборів. Якщо навіть (чого не

При зважінні кровеносних судин мику і викинувши шодня невеликої кількості природної гори води Францішка Ясифа дісталимо деякі вишоронки ли при найменшій натузі. Сплатяте Вшого дмаре

припускаємо) не вдалось би його осягнути, та треба все зробити, щоб його осягнути. Прихиз прем'єра Великої Британії, який запропонував ніз побачення до німецького канцлера з віднесенням усіх оглядів власного престижу — ні найкраща актуальна наука, що й на шойно маленькому подвір'ячку не мають що літати огляди престижу й амбіцій. Справа надто поважна.

Ліга Націй у днях європейського хвилювання

(Від власного кореспондента.)

Женева, 12. вересня 1938.

В рокишній, нарешті вкінчений, великий саль відкрити XIX Асамблею Ліги Націй. Рамці не дуже відповідали образоті. В Женеві і не лише тут, панував страх перед можливим вибухом війни. Всі чекали великої промови Гітлера, що мала замінити Ниріберський партайтаг. Найбільш характерним для сучасної Асамблеї є те, що її відкрили в неприсутності міністрів закордонних справ Великобританії і Франції, затриманих в їх столицях напруженою ситуацією в Європі. Не менш характерні і те, що Літвінов прибув у супроводі небувало великої делегації, до якої окрім московських послів в європейських великодержавях належить і посолка до Стокгольму, відомо Колонтай, що може навести страх і на найбільш відважного політика, та кілька совітських спеців. Але ціла ця московська "воєнна рада" показувалась зайва. Промова Гітлера,

ських держав, до яких належить і Фінляндія хоче мати цілком вільну руку в переміщенні своєї ліній скасування обов'язковості 16 параграфу щодо примусової участі в санкціях. Один із представників цієї групи, норвезький делегат Гамбо, запропонував кандидатуру Де Вадери, якого і вибрали майже одностайно. Свій авторитет і незалежність політичних поглядів він довів вже підчас попередніх зборів Ліги. Варто згадати, що торік він став на чолі опозиції проти проєкту резолюції на користь закінчення політики невтручання в панську війну. Тут пам'ятають також його важку промову, яку він виголосив у 1934 з проти прийняття СССР до Ліги. Отже нема сумніву, що вибор його президентом дуже не подобався совітській делегації. Відмова русьського уряду взяти участь в інтервенції на користь ЧСР позбавила майже кожного зацікавлені Літвінова щодо готовості мо-

Найдешевше МАТЕРІЯЛИ з першорядних закупш найкращ Бельських фабрик у фірмі Е. М. РОТ Львів, Казимира Великого 12. Тел. 271-65

1840

Англіські взори шевіотів і самоділів у величій виборі.

хоч і виголошена в дуже рішучім тоні супроти Москви і "демократів", що уважають можливим підтримувати союзницькі відносини до неї, все ж заспокоїла і політичних керівників західних великодержав, і політиків зборів у Женеві.

Вона завдала очевидно рішучий удар і тім гарячковій акції, яку розвинув тут Літвінов по своїм прихизі. Недільний побут міністра Боне, що був у деякій мірі набутий даниною франко-московському союзові, Літвінові небагато поміг. Міністер Боне розвинув справді за свій одиоденний побут тут дуже жавау акцію, бачився з підсекретарем Форн-Офісу Батлером, румунським міністром закордонних справ Коменном, Літвіновим, секретарем Ліги Націй, Азевалем і представником барселонського уряду, Дель Вайо. Кандидатуру Коменна на президента Асамблеї узагалі не відзначено від становища Румунії у справі допомоги ЧСР, себто пе-

сковського уряду прийти з допомогою Польщі з якими він тут прийшов спочатку до швейцарської, потім французької делегації, в Женеві перед відкриттям Асамблеї.

В неділю ввечір зібралися тут під проводом міністра закордонних справ Шведів Саллера, делегати скандинавської групи держав, міністри закордонних справ Норвегії, Данії, Голландії, Фінляндії і Люксембургу; міністри закордонних справ Бельгії, Спая, астрійський перальний секретар цього міністерства, Літвінгенове. Згода, яку ці держави осіли в Копенгагені, залишається в повній силі і делегати уважають, що парграф 16, який наклади умовне значиння. Але коли вони зробили, то вони вдовольняться заявою, що вони зробили підчас дотичних дебат не мали жодного загалного визнання їх доцільності. Це так само скандинавських держав яносить тільки один елемент у женецький регулюм і парграф 16, який обов'язковість постанов Ліги до членів, що перетворює Лігу фактичною організацією в дорадчі збори держав, що до Ліги належать.

Ця вражіння скріплює і стая критична справа в Женеві. В неділю-ж представник Польщі д-р Велингтон Ку передав до Секретаріату ноту з домагами застосувати проти Данії парграф 17. пакту Л. Н. щодо каналу проливу, що не належить до Ліги, на одного з членів, в даному разі, Китаю. В ноті окремо представник Китаю на те, що резолюція, прийнята у справі конфлікту на Далекому Сході, Асамблеєю, Радом і Дорадином Комітетом, не справ Далекого Сходу не дали конкретних висновків. Цікаво знати, чому д-р Ку наполягає, що нові резолюції, які він ждає, будуть більш успішні?

Інаугураційна промова, якою відкривався збори Раді представників Навої Шведів, не показує, щоб у Женеві була якась велика амбіція. Огляд політичних настроїв Ліги за минулий рік показує дуже важку Головною між ними зацікавленою була Великою та Парагвайю, що закінчили війну конфлікт у Чакко. Подальшим балансом

Всюди з ДАЙМОНОМ

решуку більшовицької армії через румунську територію. Літвінов уживає розуміється всіх засобів, щоб до цього примусити румунський уряд. Але на кожному кроці є зазначено протипові. Випица телеграм між Коменном і Бухарестом не дала очевидно бажаних вислідів франко-московській дипломатії, бо Коменна президентом Асамблеї не вибрано. Найближчий кандидат на цю гідність міністр закордонних справ Фінляндії — Гольмстрем прийняв Україну та інших чужих націй СССР, відмовився кандидувати, бо група скандинав-

Осторога!

Ми вже чули про підробки мила Пальмові. Ми жодуємо на його марку і обидують випадки, які ми не відомі тільки оригінальне мило Пальмові.

Мило Пальмові, яке підробляють, ми відомо споживаючи в чорно-білому і золотому написом. Вони підробляють якість, ми при-

Не виставляйте на небезпеку своєї краси, купуючи підробки

гадували би Пальмові, то не є Пальмові! Не дайтеся звести з розуму фабрикантів, які твердять, що „лише так добрі“. Тільки мило Пальмові, вироблене на мильній фабриці і пильно-ним слідку від домішок речовини, що приймає міліонів покупців на цілім світі. Доглядайте мила Пальмові! Це не тільки купити його у відоміх на цілім світі споживачів.

Антисти перевели поза Лігою, але в душі її за-свід. Заступою Ліги вважають і те, що напру-жені політична ситуація не припинила її гу-манітарної діяльності, головню в Китаю. За-одно з подією закінчення Рузвельта спра-вами політичних емігрантів та виступом пе-реселення, що Ліга робить все від неї залеж-не, щоб продовжити гідно акцію Нансена. Від-повідальність за всі хиби і помилки Ліги скла-дає промови сядуно на держави, що до неї належать, але становище женецької устано-ви від того розуміється не стає легше. З най-більшим темпераментом він виступив проти сучасного ладу війни, зокрема проти повітря-них бомбардувань, що поширюють війну на цілім і дітей, навіть висловив надію, що по-вітряну війну взагалі заборонять міжнародні-

ми умовинами. Перешкодою до здійснюван-ня цього гуманітарного ідеалу є справді те, що по скасуванні повітряної флотії держави а могутньою морською флотією стали би знову непереборні. Не менш рішучим протестом проти війни була промова нововибраного пре-зидента Асафа Гей.

Формальна процедура вибору президії та рішучих комісій звичайно буває мало цікава, але варто зазначити, що при виборі восьмих заступників президента, з 47 голосів членів Ліги Великобританія дістала 42, Польща 38, а СССР лише 36. Справжня політична робота Ліги починається звичайно лише по приїзді міністрів Англії та Франції, і можливо відбува-тиметься у спокійній атмосфері, як досі.

М. Данько.

ні газети розносили, ширли по всьому СССР. Далеченько від Москви лежить „квітуча Україна“ а на півдні України світяться порто-ві вогні, миготять Воронцовський маяк, кида-ючи далеко на морські хвилі променісті від-блиски. На набережному бульварі грає ор-кестра, юрба пливе бульваром, сходима до мо-ря. Гудуть пароплави в порту. Горьчково живе велике гарне місто — Одеса.

Гарне місто, гарні околиці.

І в одній з таких околиць почала собі бу-дуватися житлово-будівнична кооператива „Науковий Робітник“.

Мабуть справді була це гарна околиця, бо ще в квітні цього року до наукових робітників завітали робітники одеської міської ради і вилко, що сподобалася ця околиця гостям, бо вони звернулись до голови кооперативи про-фесора Добровольського з проханням переда-ти їм декілька вибудованих уже будинків „На-укового робітника“. Професор Доброволь-ський соромливо, як личить ученому, відпові-дав, що на жаль це неможливо. Тоді гості пе-редали професорові Добровольському папірця від заступника голови одеської міської ради Андріяшенка, а в цьому папірці товариш Ан-дріяшенко ласкою ради професорові Добро-вольському не упиратись. Не вважаючи на та-ку авторитетну пораду проф. Добровольський наївно, як і випадає науковому робітничкові, уперся. Гості на це зазначили, що по суті їм згоди і не потрібно, бо вони саме вже посели-лись аж у трьох будинках „Наукового Робі-тника“. Проф. Добровольський, врозуміло, як

На порозі автономії Підкарпатської Русі.

ВІДПОВІДЬ ВЛАДИ НА КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ? — МІНІСТР Д-Р ЗАДІНА ВИГО-ЛОСИВ ПРОКЛЯМАЦІЮ ВЛАДИ.

УЖГОРОД, 15. 9. У середу вечір міністр д-р Задіна дав вечірню, на яку запросив керівників підкарпатського політичного, господарського й культурного життя. У вечір взяло участь понад 100 осіб.

Після вечір промовляли: губернатор Кон-стантин Грабер, міський староста д-р Марка, ста-роста Буковин та о. директор А. Волошин. За-кінчив міністр д-р Задіна подякував і при-томні перчитав прокламацію чехословацького пра-ву, яку кожне наводимо в повному перекладі: — „На основі уповноваження пана прем'єра ми-ністри мають проголосити, що влада республі-ки дуже високо цінить лояльні почуття Під-карпатської Русі і ширю дорожить цінним при-бутком краю, заподаним і працьовитістю населення, внесеними до зв'язку нашої держави. Влада досконало усвідомила собі, що за 20 літ спільної праці поступ всього населення й ціло-го краю пішов так значно, що всі передумови, щоб на Підкарпатській Русі ввести автоно-мію за мировими договорами, виконано.

Підкарпатська Русь 21. травня цього року здала іскит повної вірності та відданості до республіки. Військові зарядження на держав-них границях Підкарпатської Русі пороблено з найбільшою точністю і радісною жертвенністю. Влада безмірно цінить отсі прикмети народу на Підкарпатській Русі та дякує йому за вірну ви-решальність по боці нашої держави.

Отже Підкарпатська Русь доказала свою не-залежність до республіки і тим досвідчила

перед цілим світом, що її зв'язок з республікою зовсім міцний та нерозлучний. Цю поготиву підкарпатського населення й цілого краю нагороджуємо передовсім другим етапом авто-номії. Цей другий етап має в собі містити кон-ституцію підкарпатського союму, для якого вже сьогодні започатковано широкі приготування пра-ці. Розвиток поступив уже так далеко, що: в короткому часі можна буде приступи-

Togal

ТАБЛЕТКИ ТОГАЛЬ ВЖИВАЄМО
в терпіннях ревматичних, подагри, в мігрені, нервових болях і голови.
ГРИПІ І ПРОСТУДІ.
Таблетки Тогоаль втимають болі і зменшують запалення в цих терпіннях. Дістаньте у всіх аптеках.

ти до обговорення виборчого правиль-ника до союму, бо ми твердо вирішили якнайбільше прискорити проведення ви-борів до союму, які можуть і мають від-бутись ще цього року, і то так, щоб з початком найближчого року міг би бу-ти сойм відкритий та почав працювати“.

(Нова Свобода).

кожний науковий робітник, ідеаліст, почав пи-сати і надсилати скарги до прокурора в Оде-сі, в Києві і навіть у Москві.

Не можна сказати, щоб ці скарги залиша-лись без наслідків. Ні! Як наслідок їх було те, що одеська міська рада ухвалила: наказати заступникові голови одеської міської ради Ан-дріяшенкові до 20. травня виселити з будинків „Наукового Робітника“ незаконних мешканців.

У травні в Одесі, як відомо, чудесно квіт-нуть акації. Проте акації давно віджівнули, Андріяшенка за місць тріхи зняли з посади. Минули гарячі червень, липень і серпень, ми-нає вересень. Професор Добровольський часто проходить поруч колишніх будинків „Науко-вого Робітника“, і надалі мирно живуть собі „незаконні“ мешканці. Професор Доброволь-ський — мрійник, як і всі наукові робітники, мріє до кого саме можна булоб ще надіслати скаргу.

Гарьчково живе полуденне temperamentне місто Одеса.

Гарьчково жив і обласний одеський проку-рор Куценко. Зрозуміло: кожна людина, навіть обласний прокурор, мріє мати добре затишне помешкання, щоб відпочивати по гарьчковій праці. І сподобалося обласному одеському про-куророві помешкання громадянина Стороженка. Але шпертий громадянин Стороженко не пода-вав добровільно віддати свого помешкання навіть і обласному одеському прокуророві. Добре! Так собі і залишимо! А чому ви, про-кладішні Стороженко, року 1918, за німців, перебуваючи у підпіллі, мешкали під чужим документом? Хоронились від переслідувань німців? А чому саме? А може ви були у зв'яз-ку з Центральною Радою? Ви кажете що ні. Ну, кожний злочинець не визнає себе за зин-ного. Завершувати Стороженка. У зв'язку Стороженка! Повідомити установа, де працює

Як легко дістати і втратити добре мешкання у Совітах.

ОДНА СТОРІНКА ІЗ СОВІТСЬКОГО ПРАВОСУДДЯ.

Даво по пункту другому порядку ден-ного Другої сесії Верховної Ради СССР про-хують відомості про судопроцеси СССР, со-вєтських і автономних республік“ має народній суду юстиції СССР, товариш Ричков —

І на квітці перед мікрофоном стає неви-сипа, озвучена в тужурку „сталін-ської фракції“, а трохи дегенеративний голе-даний архаїзм падає по береги пере-дньої лави і гасі, переважно всі в бі-лому, в урядовій мові всі „божжі“ а „най-більші“ з чол.

У лаві промови Ричков, цей „чехіст-ський“ заступник голови „архаїчного“ три-буналу „народного“ Уряду, говорить про „закон і підкорюваність, що виступає і зв'язки ре-волюційна законність стоїть на першому плані“.

що совєтський суд, совєтське правосуддя, де у світі захищають політичні, трудові, жит-лові та інші особисті та майткові права та ін-тереси громадян СССР, що совєтський суд, сов-єтське правосуддя, як ніде у світі, виховують громадян у душі чесного підходу до державно-го і громадського обов'язку, до бережного, чуй-ного й уважного підходу до людини...

У дискусіях з приводу цього викладу ви-ступив і „депутат“ Вишинський. О, цей озя-нутий у синю маршарку, в свіжо випрасова-ні білі штани з бездоганною краваткою на бездо-ганній сорочці.

Поглядаючи на аудиторію крізь великі ро-гові окуляри, він говорив про величезну роль прокураторів, цього справжнього тепер ока закону і підкорюваності, що виступає і зв'язки ре-волюційна законність стоїть на першому плані!..

А ці промови численні надобості, числен-

БАЛЬЗАК

Утрачені Ілюзії

ПОВІСТЬ У 2 ТОМАХ

Кар'єра і трагедія талановитого журналіста. Паризька газет, видавниця, великосвітських святок, диктарів і мистців перед 100 роками. Театр і його куліси. Інтриги, гроші, слава і пориви ідеалістів.

ЦІНА 4.— ЗОЛ. ЗА 2 ТОМИ.

Дістанете у Видавничстві „Діло“, Львів, Ринок 10, або у всіх книгарнях краю.

Стороженко, що він „ворог народу“! Пашпорт Стороженка прикладати до справи...

Але й обласному одеському прокуророві трудно створити щось з нічого та це „щось“ і втратило вже свою актуальність. І за кілька місяців Стороженка звільнять з посади за недовказане обвинувачення.

Кудиж їм звільненню з посади? Зрозуміло до дому. Та не всякому щастить. Наприклад громадянин Стороженко не міг цього зробити, бо як виявилось, помешкання у нього нема, а в тому помешканні, де він мешкав перед звільненням, мешкав вже інший мешканець, обласний одеський прокурор Куценко. А мебелі? Мебелі теж користується обласний одеський прокурор Куценко, вони навіть йому дуже подобалися! Попереду праця? А деж ваш пашпорт? Нема для вас праці!

Мабуть упертість була одною з видатних рис характеру громадянина Стороженка. Він починає писати скарги, куди тільки можна. Нарешті скарга на обласного одеського прокурора Куценка доходить до самого прокурора СССР, Вишинського.

Вишинський-же захищає революційну законність не тільки словами, але й ділами. Він негайно наказав обласному одеському прокуророві Куценкові скласти позов в одеському народі про виселення обласного одеського прокурора Куценка з чужого помешкання.

О! Обласний одеський прокурор Куценко завжди виконує накази своєї влади! Він зараз складає цей позов. І одеський народ дуже швидко ухвалює присуд: виселити обласного одеського прокурора Куценка з чужого помешкання. Але всім відомо, що ухвалити присуд, ще мало, треба ще його виконати. Мабуть і у обласного одеського прокурора Куценка впертість одна з рис його характеру. В усюм разі судові виконавці до нього не являються, і він, по своїй гарячковій праці назвав відпочиває в помешканні і на меблях, що колись належали громадянину Стороженку!

Не треба думати, що всі прокурори в Одесі однакові. Ні! Наприклад заступник одеського обласного прокурора — Іванов дуже добре розуміє, як дистанція ділить його від обласного прокурора. Що можна обласному прокуророві, цього ще не можна йому — заступникові обласного прокурора. Він мирно собі мешкає в одній кімнаті при вулиці Челюсінців і жив би вдалі так, раптом не приїхала до нього родичка. Отже для родички потрібне приміщення. Не ціле помешкання, а тільки одна якась кімната. Заступник одеського обласного прокурора Іванов просить свого сусіда, Козловського, передати йому свою кімнату. Той не хоче. Тоді Іванов до народи до позовом про виселення Козловського. Але народида мабуть був якийсь дивак і відмовив у цьому позові та не раз, а 5 разів! Заступник одеського обласного прокурора Іванов зовсім не розгубився. Він подав заяву до суду, обвинувачуючи вже Козловського, що той злодій і спекулянт.

Чи має новий суддя родичку чи ні, нам невідомо, але Козловського він засудив на 5 років до в'язниці з негайно виконав свій присуд, заарештувавши Козловського.

Не слід бути песимістом і думати, що всі судді в Одесі однакові. Одеський обласний касаційний суд виняв, що Козловського засуджено неправильно, і Козловський вийшов із в'язниці.

А коли він зайшов на вулицю Челюсінців, то міг перекопатися, що заступник одеського обласного прокурора Іванов надалі мирно живе у своїй кімнаті, а поруч з ним, у кімнаті, де мешкав колись він, Козловський, мешкає також мирно родичка заступника одеського обласного прокурора Іванова.

Але досить Одеси. Візьмій Харків! Мешкав там бухгалтер „сіль-господарського постачання“ Олександр Давидов. І мешкав там заступник голови „Облбудторгпрому спілки“ Іван Давидов. Іван Давидов, якому мабуть набридну Харків, узяв усю готівку зі скарбниці своєї установи з такою довгою назвою і зник. Зрозуміло — слідство. Подати сюди Давидова! Олександр Давидов опинився — в кабінеті завідувача обласного кримінального розшуку. — А це ви! Розтрятчик? — Олександр Давидов розгубився. — А розгублюється? Признавайтесь! Затинається? Дуже добре! До в'язниці громадянина Давидова! Давидов звертається

до всіхляких прокурорів, дружина Давидова звертається до всіхляких прокурорів. Краще нехай признається! Шире зізнання може зменшити кару. Шість місяців просили Олександр Давидов у в'язниці. Нарешті його звільнили. Читач думає, що і помешкання у Олександра Давидова відобрали. Але ні помешкання залишилось за дружиною, а може просто не було цікаве. Олександр Давидов до свого „Сельгоспостачу“, „Візьміть мене знову на працю“. — Та що ви, жартуйте? Виж у в'язниці сиділи! До двох місяців Олександр Давидов встиг одержати довідку від прокурора, що його, Олександра Давидова, заарештовано „помилково“. Прийняли Олександра Давидова знову на службу. А коли він осмілюся заплатити обласного прокурора хтож саме виплатить йому, Давидову, за місяці просиджіння у в'язниці, прокурор відповів йому поначалом: Треба працювати, а не займатися дрібницями!

А в журналі „Советская Юстиция“ помічник Вишинського, Борисов, пояснює між іншим, чому прокуратура СССР ставиться вибадливо до багатьох гріхів провінційної прокуратури: „Це-ж не шкідники і не вороги народу, цеж „наші“ люди“!

Г. А. Л.

Пані, Панове найдуть найкращі Новини сезону
в нововідкритій відділі фірми
МОДНІ ТЕКСТИЛЯ — ЯН ВАЛЛЯХ І СИН
Львів, Площа Галицька 14, тел. 209-82.
Матеріали мундуркові. Ціни безконкурентні

Собор Прав. Церкви в грудні ц.р.?

(Власна кореспонденція).

Варшава, 15. вересня.

Президент держави прийняв учора на окремій аудієнції міністра віросповідань Свентославського, а перед тим примаса Польщі о. кард. Кавовського.

В тутешніх добре поінформованих колах коментують цю аудієнцію як факт великої ваги для Православної Церкви у Польщі. Аудієнція відбулася з ініціативи голови держави і мала торкатися справи скликання Собору Православної Церкви, що її через відомі події без підстав стали вважати за щонайменше... неактуальною.

Як довідуємося, президент держави мав запитати міністрові Свентославському, що по-

ложення Православної Церкви цікавить його особливо сильно та що він бажав собі виконати в повноті свій декрет з 1930. р., з приводу якого — як відомо — виписали стільки паперу та відбули безліч засідань.

В політично-віросповідних колах Варшави передбачують навіть речини скликання Собору на грудень ц. р., тим більше, що т. з. мішана комісія, складена з представників православної єпархії та уряду (звичайно входили до неї поєв. Юзефський, дир. Потонський та інч. Волінський з департаменту віросповідань), майже закінчила вже свої підготовчі праці.

Собор відбудеться у Варшаві

ПЕРЕД ПОСВЯЧЕННЯМ ЛУГОВОГО ПРАПОРУ.

В неділю 18. вересня ц. р. відбудеться посвячення лугового прапора у Львові в Луговему городі в год. 10. передпопудни.

В год. 12. в Лугового Городу має рушити похід луговиків та луговичок вулицями Вулицькою, Ісаковича, Потонського, Саніги, Карпівського на площу св. Юра, де має відбутися дефіляда перед прапором описіа похід вернеться до Лугового Городу вулицею Тереси, Листопада, Шимовичів, Ісаковича.

Пополудні в год. 14. (2-й) зачнеється попис лугувих марав у Луговому Городі.

Для Лугової Організації це велике свято, бо посвячення власного прапора. Правдоподібно не буде це великий адант „Лугів“, бо влада дозволила тільки на участь „Лугів“ з лугувського повіту а з решти лугувих товариств має прибути тільки по двох делегатів. Тож не можна сподіватися, щоб була така маса лугувиків та лугувичок, як попереднього року на своєму святі.

З приводу цього свята насувається багато міркувань. Коли Лугова Організація ринилася

улажувати це свято так наборзі, восени, при неспівній погоді — то видно, що все так и нього прибуде стільки лугувиків та лугувичок, що воно відбудеться гідно.

Питання, як Львів прийме оце свято, лугувий прапор та передовсім лугувий похід Віносини дуже важкі, тож сподіємося, що українці міста Львова приймуть пригласити до них поховати масово, щоб унеможливити йому прохолоднію, з якого боку вона не похолола. Думкамо, що українці міста Львова свий привітністю повинні підбадьорити лугувиків у поході так, як це буває в інших народів. Тим самим масово повинні прибути лугувиків на лугувий попис пополудні!

Алькоголізм ставить ліжку сухою

НОВИЙ ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ ВІРОСПОВІДАНЬ.

Як довідуємося, міністр Свентославський представив також президентові держави кандидату на місце уступившого дир. Потонського. Зномік чотирьох кандидатів на це становище між ними в двох професорів університету найбільш виглядає має д-р Януш Волінський, до першій начальник православної відділи міністерства; його місце займе православний радник д-р Зигмунт Загуровський, зоміжний делегат міністра до справ православної церкви.

Ф. А. Л.

Припинили діяльність двох читалечь „Просвіти“

в Добромильщині.

Після того, як на терені Добромильщини оголошено заборону публичних імпрес та об'єктивної діяльності українських товариств, приходять отже припинювати діяльність читалечь. Поки інші місяці квітня ц. р. припини-

ли діяльність читалень „Просвіти“ в Лопушинці і чит. бібліотеку опечатано. Недовго отім, бо 8. вересня, припинено діяльність читалень „Просвіти“ в Гордочинці, одній з найстаріших читалень Добромильщини.

З польської преси.

Міркування про недалекі вибори.

СТРАХ ПЕРЕД НАПРАВЛЯЧЬКО-ЛІВОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ.

„Час“ (ч. 253 з 17-го вересня ц. р.) у статті п. н. „Проти пасивності“ пера (ім), стверджує, що загальна польська громадянська не ентузіазмується виборами.

„Одним з найбільш розповсюджених у нас почувань, що починає шораз більше перероджуватись у справжню і дуже небезпечну національну хвилю, то почування байдужості. Треба незвичайно важких подій, щоб те почування байдужості й апатії, яку воно спричинює, перемогти. Тому хоча парламентарні вибори, особливо під цю пору, є подією першорядної ваги, не здається нам, щоб вони змогли ту байдужість та апатію перемогти. Велика частина громадянства перестала взагалі вірити в те, щоб такою чи іншою рішучою поставою вона могла мати вплив на хід подій. Вона почитає себе предметом волі тих, що виконують владу і заважає мало, рішуче заважає мало, почувається співвідповідальною за дальшу долю народу. І це є причиною, що люди не вірять, щоб вони могли в якійсь-будь мірі вплинути на склад майбутнього парламенту і тому недалеки виборами не цікавляться.“

Це почування майбутності — на думку автора статті — посилює становище елеків і лідерів, які, ставши від деякого часу на становищі владі, і тепер мабуть стануть збоку і не візьмуть участі в виборах. А коли так вийде, то при байдужості широких кол громадства загрожую небезпека, що при виборах переможуть напрямлячко-ліва група.

Така небезпека загрожую не вважачи на те, що ці групи репрезентують безумовно меншість громадянства. Але супроти пасивності такого великого віддану народу, при своєрідній тактиці „Строїництва Народового“ і лідерів, якіні з огляду на ліній характер теперішнього уряду, ця

меншість має всілякі вигляди, щоб стати в парламенті переважною більшістю.“
Щоб до цього не допустити, треба — на думку „Часу“ — поборювати загальну байдужість до виборів і працювати в тому напрямі, щоб участь у виборах була якнайбільша.

ОПТИМІЗМ ОЗОНУ.

У згаданій статті „Час“ стверджує, що елеків озонівські кола виявляють деякий оптимізм у зв'язку з виборами. Це підтверджують голоси озонівської преси. Між іншим „Кур'єр Віленський“ (ч. 254 з 16-го вересня ц. р.) містить статтю п. П. Лемеша п. н. „Вихідна підстава до виборів“, в якій читаємо:

„Не оманоємо себе щодо демократичності недалеких виборів, які щодо демократичності форм, які нададуть польському життю майбутні законодавчі палати. Не пора на хочби найменше послаблення елеків, але найвищий час покласти до співпраці й посередництва між урядом і народом людей, яких народ справді найвище цінить і до яких має довіряти та висунути гасла, що справді беруть за серце.“

„Польща дасть доказ справжньої сили й відпорності, якщо вибори випадають згідно з волею найвищого авторитету в народі й одночасно будуть чисті.“

„Інакше кажучи в кожній окрузі зокрема треба покласти на таких людей, а в цілій Польщі на такі гасла, що мусіли би принести повну виборчу перемогу. Напевно є в Польщі і такі люди і такі гасла.“

Коли брати під увагу дотеперішні успіхи Озону, то важко захопитись оптимізмом п. Лемеша і щодо людей та особливо щодо гасел, яких Озон якось досі нікого не взяв за серце. Не візьме мабуть і тепер. Але це не значить, що Озон не може перемогти в теперішніх виборах. Йому може це легко вдатися при абстиненції опозиційних партій та при байдужості великої частини польського громадянства, як про те пише „Час“.

Треба тільки порівняти, щоби переконатися, що

MAGGI ГО
буліонові кістки

кращі...

Мандрівка до Почаєва.

I.

Побувати в Почаєві, відвідати св. Лавру, варто кожному українцеві. Вона це не тільки найбільша православна святиня в Польщі, але ще й українська з походження.

Заснована вона українськими ченцями, що втіли сюди по зруйнуванні Києво-Печерського монастиря татарани в середині XIII століття. І ченці і його українські столярики були в українців. Навіть найкращий згукмен Лаври з XIII століття св. Йов Залізко, що на його молитви зникла св. Богородиця і прогнала татарську орду від монастиря (в 1673 р.), був українцем, з ранніх ченців Києво-Печерського Монастиря. Неодного українського гетьмана приймали в мурах Лаври.

На стінах головної Лаврської церкви можна бачити багато старовинних зображень українського шляхетства, міщанства, селянства та інших з скарбівних строків, що і досі свідчать про українське походження монастиря, хоч і пакує в нього тепер московський дух.

Особливо цікаво побувати в Почаєві в якесь святе свято, відпуст (ср. на Успення св. Богородиці 28 серпня, на св. Йова 11 вересня, тощо). Тоді побачите „справжній на-

ріа“ з усіх, навіть найглухіших закутків Волині, Полісся, Холмицьки, Підляшшя, навіть з Білорусі...

В Брусалині за 20 пістрів показували за завішаними кратами камінь, про який пояснювали, що це „дупо землі“. Може воно й так. Але Почаєвська скеля така й справді є „дупом“ — „хресуф сходин“. Досить побувати в таке свято в Почаєві, щоб переконатися, що воно є так.

До Почаєва я вирушив напередодні празника Успення, поїздом, в год 5 по обіді. Перше, що зробило на мене враження, коли перейшли „Сокальський кордон“ і ввійшли на землю православної Волині, це значна кількість польських аскетів у пофаті, все молоді люди, і кожного православного священника. Наве поїздом, що йшов до Кременяка з Луцька, та на жаль в пересі на станції Камінь-Волинський, приїхав декількох священників. Майже всі вони, це молоді люди, „благочинно“ підстрижені, гарно убрані, мають цілком інтелігентський вигляд і ніяк не нагадують колишніх „братів“. Як потім я довідався, майже всі вони з академічною освітою. Між со-

Гемороїди
в причину алого самопочування
і т. п. Треба конче усунути ті до-
шкульні педомогання. При гемо-
роїдах живимо

Anusol
„ГОБЕСКЕ“

Чопків
Доплатити в аптеках
12 чопків 3 зол. — 6 чопків 3 зол.

бою говорять, хоч і потишеньки, але по українськи...

У Кременяці, куди приїхали коло 11 г. вечора, до міста, що є на 2 кілометри від станції, іду на візнику разом із цілою священничою родиною: молодим і по-елегантськи підстриженим та одягненим священником, не менше сьогантшою його дружиною й дитиною. Чув, і наймаючи візника говорили між собою по московськи. Почувши, що я українець, зразу й говорили між собою навіть по українськи.

— Ну, як, батюшка, Адуть діла тут, на Волині, напевно?

— У моїй парохії покищо були тільки окремі випадки; переходять одиниці і то такі, що ніколи до церкви не ходили. Чув, що в інших місцях гірше.

— А чи Ви, отче, гадали, що овечі йдуть на пасти і не ходять за ними, а так здають радіоними хвилями, як кермують тепер ірпльниками, та що при цьому візні не розбидуться? Це тільки доказ, що протинародна пера на політика неминуче веде до зруйнування моєї церкви. Було воно так завжди, а тепер тим більше. Події покотилися тією дорогою, яку наша вища ерархія сама проклали.

— Маєте, пане, рацію, але інтерес церкви зв'язували з лояльністю. Бачимо, що політика завела...

— Отото, пане отче, і біда, коли готини не відчуває, як бється серце; бо у нас готини й серце належать до двох різних організацій: голова — московська, а серце — українська. Пастирів, які не вміють і не хочуть рвати і паствою переносити і радість і горе, не порвають ніякої братської спільності зі своїми вірними, таких пастирів рано чи пізно відзалишають...

— Може ви, пане, і маєте слушність, але мій обов'язок боронити своє нечужство...

За балачкою непомітно доїхали до великого збудованого туристичного готелю, т. н. „Зв'язку сподієного“. Дуже чистий готель (навіть без блонінь), де за три дні влітати 1.70 зол., як турист; інакше довелося би платити аж... 3.20 зол.

Коли вранці я виїхав до міста, то перше, на що звернув увагу — це на кожних кроці біло-червоні таблички з такими написами: „Зв'язок робітників домових“, „Зв'язок робітників вейських“, „Зв'язок кустарів“, ще всяких інших „союзів“. Очевидно, люди добувають тут про те, аби ніхто не забувся. На головній Широкій вулиці бачу в одній з будинок українську: „Книгарня“. Заховаю і питаю, як їй інтерес.

— Газети розходяться добре, навіть часів заборонок. Сьогодні одного „Нового Світу“ продали 95 примірників — всі, що були. Мабуть клієнти майже виключно селяни. Місцеві до нас заходять дужі рідко. Особливо в останніх 2-3 місяці поїзд на українську пресу дуже великий. Кожна пошта, кожен поїзд, кожен візник, кожен селянин, який їде з української газеткою! „Шо там, кажуть, робиться в газетковій?“. „Шо там, кажуть, робиться в газетковій?“. Писали, що ось, ось війна буде, на фронті, а тепер чуємо, що замарилися...

По тієї самій вулиці далі йду — вистир, резиденція архієпископа. Остання приміщення, конкосторія, колишня православна семінарія (іншого року переведена на православні). На всіх цих установах польські і українські таблички. Нижче монастиря — українська Свято-Троїцька церква (себе з українським богослужбовою мовою). Влізавши в українську інтелігенцію та особливо в духовних сіль. Місцеві мішани несли рідко: Адуть до „бачка“ величезного головного „собору“.

З вранці в місті кидаються в очі українські пекарі, що випікають усілякі булочки: „дешеві та смачні“. Бувають і „панишківки“, „катрушки“, „пиріжки“, „домашні“.

до хвосте. Продавці по 5—10 сот. такі смачні, що у Львові таких не в. Власні тут їжа дуже дешева: шинка 2.50 зол., свинина 1 зол., цілу велику диню на базарі купите за долотого.

На базарі, де повно селин, не бачив я ні савої української народної ноші. Селинки вбрані по мішанськи, я сказав би по жидівськи, хоч і говорять гарною українською мовою. Трапляються й „барини“ — пані, що дивляються до них по московськи — місцеві „хазяїсткуючі“, а також деякі жидівки.

Посередній міста — висока, засаджена велико деревами, гора королеви Бони, із замінами на ній старої фортеці. Виявлюють тут з гори відкривається чудовий вид на Кремень та околиці. Старий дозорець фортеці допмагав мені біноклем і показуючи на схід постолю:

„Отой ліс, що ген, ген за тим седом, розділений на подонину: ця частина наша, тамошня — совіська“.

Дивлюся в бінокль на отой зелений клаток Совітів і думкою лину через степи Поділля, Камішини до Полтави, до моїх братів, до старенької мамі, може вже небіжки, до міліонів, що як казали колись у царській Росії дражливих і жаждалих спасенія од іга володарів...

З протилежного боку, на заході, як міраж казав, сльвасти Почаївської Лаври — мети мандрівки.

Скодику вийти, іду довідатися до автобусної станції про відізд до Почаєва. Завтра там мається відпуст і очевидно автобусів буде багато. Гадав вийхати зранку, аби приїхати на службу Божу й вийхати десь після обіду або після. Якеж було мое здивування коли я довідався, що автобус курсує тільки один раз на день (ніжко свято ані скільки пасажирів йому не обходиться) і то: туди в годині 3 і пів після обіду, а відті — в год. 8 зранку. Отже як можете спастись автобусом на Богослуження зранку, мусите стратити три дні: сьогодні піде обід виїдете, два дні мусите ночувати в Почаї (і де ночувати, як там таке свято і які там місця, де властні) і аж у понеділок ви вернетеся.

Знаваний таким „мудрим“ розкладом відпусту управу станції:

— А якщо завтра вранці було більше го-стей, що бажали поїхати до Почаєва, то чи автобус піде тоді?

— Ні, бо нема пасажирів.

— Та це ж неможливо, — кажу. — Завтра таке свято... Я сам бачив, скільки прибуло про-чаних... У місті всі ровери та візники вже на за-тра заангажовані до Почаєва, а ви кажете, що немає пасажирів!

— Курсуємо тільки за розкладом іди і того розкладу мусимо триматись.

Це мене вже вивело з рівноваги.

— Так чому ж ви не вирушаєте в 8 зран-ку, а вертались би пів до 4-ої по обіді, зовсім навпаки як у вашому розкладі. Просто наче нарешті такий уложили розклад, щоб колиб і хотів, так автобусом до Почаєва не міг би поїхати!

Пан „управник“ адвигнув тільки плечима, а за нього обізався один із присутніх:

ПОЧИНАЙ ПИСАТИ ЗІ СМІХУ
Стара преса і нова преса.
Пробіраючи гарні стилі
Листувати: ВЕРСОН-ОКМА,
ШОПРІТМУ

BERSON OKMA

— Та раніш воно таки так і було, а тепер — інакше...

Після великих зусиль я роздобув ровер і в неділю в год. 7 ранку вирушив до Почаєва. Далі буде.

(Далі буде.)

М. Гремучишин.

Гарячі дні в Німеччині.

Відень, 15. 9. 1938.

Почалося від візду заграничних німців у Штуттгарті. Він стояв цілковито під знаком австрійців та судетців. Був, точніше кажучи, продовженням великої спортової олімпіади в Бреславі, що замінилась у маніфестацію судето-німців, що мусили з цієї причини на поворотній дорозі додому спробувати на своїх головах чеських палок. Промови партійних провідників на штуттгартському візді були знаменною прелюдією до повних ваги політичних заяв Гітлера на дорічному візді партії в Нирнбергу. У всіх трьох згаданих імпрезах брали участь тисячі судето-німців. Ціла Німеччина сьогодні ними переповнена. Ми зустрічали їх по всіх кінцях. Всі без обиняків говорять про судетські відносини, багатьох не має взагалі наміру назад вертатись. Багато судетських студентів, чеської приналежності, ми зустрічали як працівників у різних організаціях гітлерівської молоді. Вони категорично заявляють, що до Чехії не вернутись, хіба що...

Останні драконські відомости про воєнний

стан в Судетах не є тут ніякою сенсацією. Не вважаючи на всі „вичікування“ і писанини про розв'язку цього важкого питання на дипломатичній дорозі — люди тут адають і здавали собі докладно справу з того, що експлозія мусить прийти. Перед трьома тижнями ми зустріли в Штуттгарті французького мандрівника, якого сильно побили біля Праги за те тільки, що мав білі панчохи — припускали очевидно, що він німець. Від нього також довідалися ми про один дуже маркантний випадок: в Німеччині один судето-німець, теж такий мандрівник, взяв нашого француза також чомусь за свого судетського земляка й бачучи, що той не має що їсти, обурився дуже на нього. Витягаючи відповідний папірець, заявив йому, що повинен, як і він, зголоситись до поліції, де дістане папір, на підставі якого реставрації будуть обов'язані безплатно його харчувати!...

Але до речі. В повітрі не на жарти пахне війною. В „політичних“ колах крамниць, каварень і вулиць — стопроцентове переконання, що така війна буде. Перекупки й інша стара гвар-

Комора на зиму

вимагає засоблення консервами і маринадами, які найкраще прилаштують до еди-лім чистим, безбактерійним і тривалим оцті з оцтової есенції 80%4, який виробляють ЗАКЛАДЫ СМЕЧІЗНЕ „ВРОДЗІСК“ S. A. зі знаком „РАК“ на пляшечці.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 26.

НАТАЛЯ ЯХНЕНКО.

Алла.

— Що за чудо, глян-но — промовив на-вас Васи. Через нешироку смугу чагарника, що відділяла одну доріжку від другої і що був шалом прозорий, бо безлистий, видно було ту саму доріжку з такою самою лав-кою. На тій лавці сиділа жіночка постать. Нічого особливого не було в тій постаті, крім того, що коло неї стояв пакуночок з купою листочків, і що вона їх заїдала дуже ласо.

Василеві аж очі заблищали від утіхи. — Гань, тільки, що за апетит! Невже вона їсть собі раду з цілою тою купою? Так то вона десерт!

Проте жіночка не зраховувалася труднощами їжі. Її тістечко меншало та меншало. Ми обидва мисляли сиравою.

— І-бо, ані заласує — пошепки я за-в-мала.

Та ні! Дала! Жіночка їла тістечка помаліше до повечір'я. Нерешті задумалась і поглянула на годину. Ще чотири чи п'ять штук їла, а потім на екрані тарільки. Хвилину вона сиділа на ній із сумом — ми вже знали й зрозуміли, що їй допоможемо. Жіночка встала, взяла тарілку, завізала до кухні, і там, у кухні, вона поїла — вона поїла не помітила, і швидко і метким рухом вийняла пакуночок з густий мущ по-мисливим бош до доріжки.

Від мисливців ми обоє здубили, спогля-даючи один на одного, як то кажуть, із роз-критими ротом. Я вже готов був розсміятись, бо Васи, якого мене за руку, — Пить, вона жидівка! Ми принаїди зі своїм сміхом і за-в-мала.

зближалася до нас. Це була дівчина, молода дівчина, не якась стара жebraчка. Вона прой-шла повз нас цілком близько і, глигнула на нас. Я пізнав її: це була Алла, що мешкала на тій самій вулиці, що і я.

Ми зібралися додому зараз услід за нею. Ще по дорозі я час-до-часу не міг стримати сміху, агадуючи ту всю картину. Зате Василь був задуманий і тільки неухважно посміхався на мій голосний сміх. Вже при самій своїй хаті простягнув мені на прощання руку і сказав: „То ти знаєш її“?

Я знав її настільки, наскільки можна зна-ти когось, з ким мешкаєш на тій самій вулиці у провінційному місті. Батьки — дрібні інтелі-генти, вона скінчила 7 клас гімназії. Ші та ще кілька подробиць я міг оповісти Василеві про неї.

— І ти кажеш, що вона тобі не подоба-ється?

— Певно, що ні, бо інакше я був би зару-чений із нею, а не з Ганною. Не знаю її ближ-че і нічого не маю проти неї, але щось є в ній, що для мене неприємне.

— Ти нічого не розумієш. Вона гарна дівчина, і її тістечка! Вона мусить бути без-посередня натура, первісна жінка! Цікаво, вона напевно прийде за тими тістечками до парку завтра.

Він пішов, а я думав над тим, що він ска-зав Гарна! Певно, що гарна, але щось було такого... Ага! Це були її очі. Вона мала очі випуклі, такі ясно блакитні, що аж воднисті, попросту рибачі. Не люблю жінок з очима без виразу. Моя Ганна має гарні темні очі.

Не видається мені, щоб я дуже спізнився, коли другого дня знову вступив за Василем. Але його не було. Я пішов до парку сам. Зда-лека ще я побачив Василю, разом і адераїс-ною дівчиною. Вони сиділи таки на тій лавці, поміж ними білів папір від учорашнього па-куночка і ніби вони мали веселі. Я постояв, постійно неспішний. Шкож не була весна. Ва-

сил був молодий, отакий весняний флірт на-віть добре би йому зробив. Я думав по бать-ківськи, і пішов собі геть.

З того дня я ніколи не заоставав Василю. Одного гарного весняного дня я зустрів їх обох. Вони йшли назустріч мені, по дитячому тримаючись за руки. Коли побачили мене не розгубилися. Навпаки, щось у їх вигляді за-скочило мене. Щось випромінювало з них на-че сяйво. Я ніби вперше побачив могутню по-стать Василю у всій мужній красі. Він зупи-нявся, коли побачив мене, притримав її за ру-ку і звернувся до неї:

— Дозволь тобі представити, мій найліп-ший товариш.

Я глянув як задубілий. Я ніколи в житті ще не бачив, щоб від якоїсь жінки так було повною життя, здоров'ям, молодістю та ко-ханням — як від цієї золотоволосої середньо-го росту, дещо повнавої білявки, попри котру я переходив сто разів, не звертаючи на неї уваги. І вона була гарна, дійсно гарна. Ці куче-рі були занадто недбало зачесані, щоб могли бути неприродні, такої цери я давно не бачив, ані такого розрізу червоних уст. Вона була якась ціла золотаво, ніби бажіла на сонці. А очі-очі в той мент були широко розплющені, і з побожним захопленням адивлялися в Ва-силю. Від того захоплення аж світилося її ли-це. Я бачив, як при його словах вона перевела їх з нього на мене. На мент вилетів у них ін-ший вираз, ніби морська хвиля, що відступає, показуючи пісок, щоб знову знову, його за-крити. Вона глянула на мене, я негайно пере-став їстувати для неї.

Щасливі, розсміяні, побравивши за руки, вони пішли своєю дорогою. Я ще не витримав і обернувся за ними. Я бачив, як за кілька кро-ків вона підставила йому свої уста — тут, на вулиці, в білій дені, на очах прохожих! Вони почували, що це їм вільно, бо вони були такі гарні, здорові, закохані та відважні!

(Далі буде.)

ОСІННІ НОВИНИ

Лязар Райзер

Спеціальність: виробн. «Альмор».

НА ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬКІ ОДЯГН

ПОРУЧАЄ

Льв В. ул. Шпитальна 1.

Дім товарний

ЦІНИ виключно гуртові.

для охоче й жарко, що попалась якраз під цей час до «старого райху», що відрізу на вступі ампулу в їхню «спокійну» аудиторію встрахати в цю авантюру. В розп'ятому Тиролі сімдесятітний старик переконував мене з цієї причини дві години на шпалі горі коло Ісбрука, що він ніякий німець, а просто такий тирольський... І тому ніякі судетці його не обходять.

Та це тільки рідні винятки. Німці певні, що ось-ось надійдуть якісь ризикальні хвилі, вірять в політичні здібності свого вождя. Пригодувані на його — вже не раз практиковані — сподіванні несподіванки — обмежуються тільки до непомірного гніву та неспокійності проти чехів. Самі не знають, як ця авантюра скінчиться і не сидяться таким спокійно якихось адогдів у цій справі. І так фірер зростає, що треба було зробити та що він хоче. Вірять у нього. Те саме всі преса, що обмежується тільки до ствердження фактів, даючи дуже мало коментарів гороскопного характеру.

Романтичний Відень відзеркалює настрої хвилі першорядної. Безустанно пролітають по вулицях важкі авто, назадомані металічними німецькими волами. Від кількох днів поодинокі частини Відня токують вечорами в цілковитій темноті — з огляду на повітряні й газові вправи. Все це разом з численними брунатними сорочками СА та чорними СС-ами, що крутяться по вулицях, робить враження неспокою на вулицях. Люди стоять групами на хідниках освітлених вулиць, читаючи останні видання газет.

Несподівана вістка про рішення англійського прем'єра міністрів прибути до Берхтсгадена викликала незвичайне враження. Вся преса з великою напругою слідкує за ходом подій. Поодинокі шоденники принесли звідомлення з Мінхена, куди атакком прибув лорд Чемберлен — відбудувавши першу у своєму житті повітряну поїздку! По обіді почалися наради на Обераальбергу в Берхтсгадені, куди прибув фірер відпочити по своїх великих партійних промовах на останньому з'їзді. Люди на вулицях чекають не терпеливо на пресу. «Фелькшер Беобахтер» випускає надзвичайні видання.

Незвичайна сенсація останніх годин — це прокламація Генляйна та лист Муссоліні до лорда Рансімена. Перша з цих сенсацій недовіжно спонукує задуматися над хвилями, що грядуть. Громадянин чеської держави, провідник її німецької меншини, обвинувачує ту державу в терорі, безправ'ї й деспотизмі. Всі зусилля судетських німців до мирної полагоди їх справи зустріли чехи танками, багнетами й кулями. Це змушує його — провідника судетонімців — заявити перед цілим світом:

«Ми хочемо жити, як вільні німецькі люди! Ми хочемо знову миру й праці в нашій батьківщині! Ми хочемо до нашої держави! Боже, благослови нас на нашу праведну боротьбу!»

Карти відкрито. Ясна річ, що сам Генляйн цієї прокламації на власну руку не проголосив. Це один з етапів реалізації судето-німецького плану. Годі сподіватися, щоб німці відступили назад від зроблених вже кроків. Справа поставлена ясно і недовіжно. Справу поставлено рубом. Найближчі години принесуть далі сенсації, тимчасом справді важко ставити якінебудь гороскопи.

Богдан Кент.

Що писло „Діл“ 50 років тому.

Середа, 19 (7) вересня 1935.

„ПОЛІТИЧНА АБСТИНЕНЦІЯ“

Деякі німецькі й польські часописи вийшли в «Червоне Русько» вітати, що «провідник руського народу» обстоює політику абстиненції. Відповідаючи на ці голоси в передовій статті «Діл» писав: «Оцінюючи по правді й без перебільшення нинішній стан руських відносин в Галичині, мусна сказати, що не то наш простодієць, але й сама ця інтелігенція не доросла нині до політики своєї абстиненції. Це показали й останні загальні вибори до союму та до державної ради і всі потім дискусії вибори. Ми бачили, ніяко то що у нас теміти нездарності й навіть деморалізації серед народу й інтелігенції веретні! Нехай би ті одиниці, що так легко кидають тими важкими оцінками, як «абстенція», «абстиненція» — поміркували перше над тим, що до таких акцій треба підпоясати організації серед інтелігенції й народу, а розуміючи це не поступили якраз так, щоб не допустити до ніякої організації руських, поширюючи роздор спосіб політикою безнастанних напастей та клявети».

„ГЛЯДИМО З ВІРОЮ В МАЙБУТНЄ“

Німецький посол, соціаліст Лібнехт, у розмові з кореспондентом французького часопису «Ланс», запитав, що скаже про майбутнє соціалізму у Німеччині, відповів:

— Можу вам сказати, що ми поступимо з ним і певно. Народ починає нас розуміти. З кожним днем збільшується наше чило. Глядімо з вірою в майбутнє і ми певні, що переможемо. Наші творчі пропаганди ніякого переороту. Хочемо тільки, щоб робітники краще розуміли свої права і свої обов'язки».

Політичні комісарі квітської військової округи в диверсійній організації.

Політичні комісарі квітської військової округи в диверсійній організації.

У політичному проводі квітської військової округи викрито широко закроєну диверсійну акцію. Арештовано політичного керівника квітської гарнізону Павловського, комісаря Мінхайла та Загоруцького, інструкторів Харіпонова й Кушнірєва та партійних діячів Йоффе й Стельмаха (АТЄ).

СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА УКРАЇНІ ТА В РОСІЇ.

На Україні та в Росії дійшло до нових селянських заворушень. У Хавстові коло Орла селяни здемолювали домівку місцевого совіту, ГПУ «розійшло» адавало цей бунт.

Причиною було масове виключування цілої родини з колгоспів.

„БУРАКОВА КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ“

Совітська влада ствердила, що у Харківщині та в Полтавщині селяни саботують колгоспи так, що лишаться на полі велику частину цукрових буряків. У самій Харківщині зігнали на полі коло 30.000 сотнарів буряків.

Щоб адавити ту „буркову контрреволюцію“ вислано окремі добровольчі відділи, які мають берегти плантації буряків перед саботажниками.

За добрим косметиками

Йдіть до знаної з солідності
перфумерії „ЛОТОС“ у Львові

Там дістанете теж знаменитий
український
ПУДЕР
І КРЕМ
МЕРІДА

Д-р НИКИФОР ГИРЯК.

Українські Січові Стрільці на Україні 1918 р.

(Спомини й документи).

На дні минають 20 років тому переїзду Легіону УСР на Україну (Херсонщина) на Буковину. Цей факт закінчується окремим добом в житті Легіону УСР. Відомий потім з початком листопада 1918 р. відомості про його створення героїзмів мавши Легіону в роках УГА

З цієї нагоди хотів кілька документів і мої особисті спомини про життя і праці Легіону УСР на Наддніпрянщині на час від закінчення Берестейського договору до осені 1918 р.

Рік 1918 починався для стрільців при дуже мішаних настроях. Зайнялися на це рішучі військові та політичні події по обох берегах Збруча. За Збручем: мирні переговори Уряду УНР в Бересті Литовському з однієї сторони, а наступом орда Муравйова на Київ, безприклавна деморалізація молодих українських козаків та зв'язування Центральної Ради до Житомира при рівночасній політичній кампанії більшовиків в Бересті проти України, з другої сторони. По цій боці Збруча: жива акція архієпископа Вильгельма у дипломатичних і дипломатичних колах в справі утворення окремого коронного краю Галичини й Володимирії в межах Австрії й зв'язані з цим зносини стрільців на фронті з хвилюючими політичними колами, з другої сторони заводи польського парламентарного клубу у Відні й настрій польського преси в краю на Галичину в користь польського королівства й відсутність рішучого ставлення австрійського уряду в цій справі.

Усі ці події викликували між стрільцями настрої неспокою, напруженого очікування та якоїсь неясної тривоги. Але воли скоро проминули після закінчення мирного договору в Бересті з тайним додатком про відокремлення Сх. Галичини, утворення з неї та української частини Буковини українського державного краю в Австрії із власним соймом та адміністрацією.

Коли ж армії осередних держав, а з ними і боєві сотні Легіону УСР рушили на Україну, щоб очистити її з червоних окупантів та поможти в налагодженні державного апарату, тоді загально Стрілецтва заволоділо гаряче бажання стати до праці коло розбудови культурно-освітнього життя і державних установ відродженої України. Пова бачили сотнями Легіону залішилися у Вишкові та Коші УСР більше як удвоє стільки стрільців, що з великою нетерпеливою ждали хвилі виїзду на Україну. І з цього їх бажання зродилася була в березні 1918 р. погослова, було б Українська Центральна Рада добилася в австрійському уряді угоди на віддання цілого Легіону УСР у її розпорядження. Але якби було наше розчарування, коли на мій запит у цій справі до референта УСР, пор. Володимира Тимиряка, цей відпові мені 17. березня:

«Про віддання УСР до диспозиції Української Центральної Ради мені ніякого позитивного невідомо, можливо через те, що мене більш як два тижні не було при корпусі».

З усіх формаций Легіону на домагання різних військових команд приїжджувало стрільців до австрійських та німецьких булав як переказувати, жандарми і т. ін. Деякі з них попадали на самотній урядовий становищі і справлялися зовсім добре зі своїми обов'язками. Дуже скоро наважалося також наш зв'язок з квітськими СС-ами, а команда Коша спішила їм з допомо-

гою на кожне їх бажання. Деяке світло кидало на цю сторінку праці УСР на Україні осені лист підпор. В. Дайковського:

Київ, 23. III. 1918.

До Управи Коша УСР в місці постою.

Пане Кошовий!

Шлю Вам пошані і відомість, що Легіон УСР знаходиться десь на Поділлі у Валківці або Барті, а технічна сотня Легіону стоїть у Камині Подільській. Сотні Вітовський об'являє команду жандармерії в м. Жмеринці; там є також бушуй танам стрілецький, Тарнавський.

Куренем СС в Києві проводять: отаман Курновський зі ступнем і п'явним полковником, отаман Мельник зі ступнем майора і сотник: Чумаков, Кучабський, Сушко, Черник і Домарський. Курін має батарею гарматників під проводом сотні. Дашкевича, кінноту, сотню скорострілю (19 штук), з бойової і запасною сотню. Тут стоять квартирами при Фундуківській, в Києві при Львівській вулиці і повнять службу при Центральній Раді та всіх важливих місцях Києва.

Я лишаюся в Києві при курені та очолюю тут Пресову Квартиру.

Пане Отамане! Прошу вислати з Коши пошані до Боевої Управи з листами, які й досі силую. Іде про присилку книжок і візних листів на які тут величезний попит, а ще більше на світлинний апарат і прибори, бо їх тут не можна дістати не можна. Тут кожен треба з танків і козаків Пан Кошовий може вислати в Україну, то Ви зробили велике діло. В тут на праці, а робити нема кому.

Важко іде в Пресову Квартиру за Легіон, а Рогатинський на Хошину їх агітатор (пор. Кошового змінити нам обом документи (своє Рогатинський) і вислати як переказувати або щось подібного, висланих до Києва (Дай Коши)

Сторінка без політики.

ФАЛЬШИВІ ГРОШІ НАПОЛЕОНА.

Про те, що Наполеон друкував під час боротьби з Англією в державній, однак при тім тайній друкарні фальшиві англійські банкноти і що він копирив того способу теж пізніше під час походу на Москву — відомо вже віддана. Її багато доказів, як друк тих банкнотів організували, є теж точні дані про імена осіб, які були співробітниками пісара.

Однак багато подробиць не доставало в цій тій дивній історії та шойно недавно в архівах віднайшли документи, які кидають новий світло на «кримінальну діяльність Бонапарте» (так називав друк фальшивих грошей у Парижі Шатобрін). Тепер переповідає цілу точну історію у французькій тижневик «Вандрелі» Поль Жерар.

Приказ пісара.

В 1810 р. гравер Ляль, який працював у картографічній відділі французького міністерства війни, дістав одного дня наказ зватися в директора тайної поліції Демаре. Демаре заявив граверові просто, не скриваючи нічого, що уряд потребує більшої кількості англійської валюти і що від нього, Ляля, пісар винаймає вірної служби: треба зобразити точний рисунок банкнотів на мілях дошкочках, які відають підуть на друкарську машинку.

На випадок, якби Ляль мав якінебудь докори совісті чи сумніви етичного характеру, директор тайної поліції підкреслює, що в боротьбі з Англією всі засоби добрі. Крім цього агенту Пітта перепачковували до Франції величезну кількість фальшивих асигнацій і спричинювали таким чином упадок французьких грошей.

Виявляється, що Ляль не треба було таких пояснень: він був вірний своєму пісареві та вже чергового дня з'явився за працю. Граверування мілях дошкочок відбувалося в паризькій домі Ляля, на розі вул. деж Юрскюлі і тюр Сен Жак. Граверові помагав один службовець із міністерства війни, сарачий звелічник пісара й тому людина наскрізь довірена.

Шанівність поліційного комісара.

Коли Ляль працював уже кілька днів та приготував уже декількі, спамітається, що в дійсності він виконує кримінальний злочин і не має ніякої застави. Тоді гравер висунув домагання до генерала Саварі, міністра поліції, щоб він видав йому документ, який беріг би його перед підзвістю й настираністю поліційних урядовців. Міністр довго викручувався, однак вкінці такий документ видав (цей документ знайшли тепер в державних архівах). В документі було доручення, щоб кожний поліційний службовець який хотів би перевести в мешканні Ляля трус

негайно покинув його дім і залишив гравера у спокою.

Цікаве, що поліційний комісар діляний, в якій жінці Ляль, справді підозрівав, що в тому домі діється щось непевного. Він пішов туди з двома поліційними. Ляль показав документ, на який комісар не хотів навіть дивитися та намагався такою ввійти до середини. Ляль почав протиставити і сичинцася авантюра. Вкінці непорозуміння вяснілось, однак комісар таки «полетів» зі свого становища.

Смерть агентів

Гроші з кліш Ляля, друкували в державній друкарні на бульварі Монпарнас, яка випускала кожного дня до 1000 банкнотів різної вартості. До Англії перепачковували ті банкноти французькі агенти, які платили фальшивими грішми за харчі та воєнні матеріали. Як удавалося, то вони намагалися промінати фальшиві гроші на правдиві. В архівах збереглося повідомлення про страчання 5 французьких агентів, яких придержали в Лондоні з 5.000 фунтів фальшивих грошей. Англійський суд засудив їх на смерть і кару виконали.

Московські банкноти.

Друк англійських банкнотів на Монпарнасі тривав коло пів року. Відтак його припинили і Ляль вернувся до міністерства війни рисувати військову карту. Між іншим він відгравірував всі карти французького генерального штабу для потреб француско-російської війни. Не минуло й пів року, як йому знову доручили фальшивувати банкноти, цим разом російські. Фальшиві російські банкноти друкували в іншій друкарні на рі Вожірар, яка випускала денно до 5.000 банкнотів.

Після упадку Наполеона і входу союзних армій до Парижа, Ляль перенесли на емеритуру. Він вірно зберіг довірену йому тайну й ніколи, нікому не говорив про доручення Наполеона. Ціла справа друкування фальшивих банкнотів у державній французькій друкарні вийшла не з його уст, лиш довідались про неї шойно з документів, які в архівах залишились.

Студентські однострої і плащі

у великій виборі на складах
у ШАПІРІ вул. Личаківська 1.

БОРОТЬБА ЗІ САРАНЧЕЮ.

У Бріселі закінчилася конференція представників 20 держав, на якій обговорювали засоби боротьби зі саранчею. При відкритті цієї конференції, п'ятої з черги, директор британського ентомологічного інституту заявив, що саранча нищить кожного року засівів на суму більшу, як 10 мільйонів фунтів стерлінгів.

Найбільше терять від саранчі Африка, Південна Азія, Південна Америка, побережжя Середземного моря, Південна (степова) Україна, Кавказ і частково Австралія.

Наступ саранчі, як подає біблія — це справжній агітатський пошест. Нинішній налет саранчі нічим не різниться від біблійного, бо саранча справді покриває хмарою сонце, або присипає грубою квіткою землю.

У Південній Африці в 1934 р. мертва саранча завалила нагору горами вулиці Йоганнесбургу. Звільнюючи комунікації мусили примитити, бо класна паровозів не крутили, лиш ховалися по рейках прикритих саранчею. В Іспанії летуні попов у справжню тучу саранчі, яка його просто осілила і літак полетів коміть головою на землю.

Коли саранча починається в аконусбуду роботи, вона піджерливо віддає миттю всю зелень. У примітивних урках, яким був напр. Єгипет за часів фараонів, налет саранчі приносив у населених місцях голод. Летні орди саранчі покривають величезні простори землі та розмножуються з неймовірною швидкістю. Кожна пара саранчі плодить

у найгіршім випадку сто нових комах. В 1926 р. розміри невелика група саранчі піднялася зі середнього бігу ріки Нігеру. За п'ять літ вона просто затопила собою цілу Африку і пережерла ліній цілий суходіл.

У боротьбі зі саранчею випробовували вже різні засоби сучасної цивілізації. Літаки злинали саранчу ріжними отруйними рідинами. В Еспанії нищили гарматним вогнем хмари саранчі. Та все те приносить небагато користі.

На брісельській конференції намітали новий лаяв боротьби. Саранча переживає значально два фізіологічні періоди. У першій періоді це нешкідливий «лінійний коник», який живе поодиноким, що його можна стрінути на берегах рік та озер. Та відтак, не відомо на підставі якого таємничого закону, коники збираються разом і тоді наступає новий фізіологічний період, небезпечний для людей.

Райони, в яких виводиться самітний «коник», добре відомі. Нова метода боротьби спирається на цьому, щоб зазначити на карті такі місця. Коли для «коників» настає їх другий період, треба негайно їх нищити, поки вони зможуть свої сили.

Очевидно, воно не легке завдання, зокрема, коли йде про нагляд над величезними, мало просвідженими місцями Африки. Та при міжнародній підтримці все можливе. В Бельгії саме й радки над цією міжнародньою співпрацею.

О. ЛЕВИЦЬКА : С-КА, Львів, Кордешкого 11

Ощадний завісіди собі поради!

Степан і Роман важко пробивалися крізь життя, як нижчі службовики одної приватної установи. Оба мріяли стати колись самостійними підприємцями й тому оба відкладали почасти навіть зі свого малого заробітку дрібні ошадности. І добре робили — бо ось недавно устали на виповілі їм працю.

„Може тепер здійсниться наші задуми сиріше, як ми думали!“ сказав бадьоро Роман. „Ми-ж маємо деякі ошадности“. Заїрився один одному. Роман каже: „Я заощадив собі в нашій Земельній Банку три тисячі золотих“. — „А заощадив собі дві тисячі“ — сказав Степан і додав задумано: „Правда, я також відкладав щасно так, як і ти, але я ховав гроші дома, тому часто піддавався спокусі й нарушував свої ошадности на те, що мені видавалося потрібне. Та і так маю ще з чим почати якийсь підприємство“.

Та воно не пішло так гладко. Коли прийшлося здійснювати плани й почати підприємство, показалося, що як Роман так і Степан мають за мало закладового капіталу. Кияксь обидва до банку за позичкою. Правда, Романі зараз дали доволі замітну позичку на дуже вигідних умовах. Але Степанові сказали: „Дуже жаль, але до позичок мають у нас право тільки наші ошадники... Ми дуже радо уділимо позичку, бо банк на те є, а саме тому, що в нас багато кандидатів до позички, мусимо обслуговувати передовсім своїх шадників, бо в нас єх, як людей, що чесно виявляються й свої зобов'язання і раціонально потрапляють використати свій заощаджений і наш позичений гроші“.

Степан був настільки розумний, що мав словеском не вірився на банк. Тільки жартував, що не шадив у банку. Та щоб надіти крішечку, він зараз запис свої ошадности до Банку. І певно стане вже постійним шадником, щоб тільки ошадностями і забезпеченням на випадок потреби кредитом розпочати колись своє підприємство, так, як почав його вже тепер Роман, який шадив раціонально: в банку і то у своїх рідних. (Ю. Ш.)

Інж. Юрій Пясецький

державно уповноважений інженер будівництва
Львів, Мучна 46, тел. 270-27.
виконує усі види будівництва та промислової і житлової архітектури.

Церква-кінотеатр.

У Вільбон сір Івет, недалеко Палацо (Франція) закінчили тепер будову церкви, адже своїм роді.

На перший погляд церква нічим не різниться від інших. Лиш коли ввійти до середини можна замітити, що приміщення церкви не на богослужіння, розміри мале в порівнянні з цілими будинками. За інтарем, за верховною знаходиться кіноова зала на 300 місць, а навколо відбуваються кіноові сеанси й театральні вистави.

Ця новинка дає змогу на випадок потреби збільшити містоту церкви. Коли жодні збудови надто величезні і церква не може всіх розмістити, можна замістити, що приміщення церкви не на богослужіння, розміри мале в порівнянні з цілими будинками. За інтарем, за верховною знаходиться кіноова зала на 300 місць, а навколо відбуваються кіноові сеанси й театральні вистави.

Оригінальну церкву-кінотеатр збудував французький архітектор і будівельник П. Паскаль, єпископ Рокан Госеа.

Дивна історія.

Нині я мав страшенно дивне почуття. Ма-
ло дивно! Таки дуже дурне. Як живу, як по світі
швидко не так того не мав.

Подумайте тільки Ш. Громадянин (журн.).
Зна я рано сплядаю, закури, убрався, пі-
шов у редакцію, сів, узяв часопис до рук і — на-
раз мене не стало. Оглядаюся сюди-туди — не-
ма. Бя, але не тільки мене! Не стало і всіх моїх
редакційних товаришів.

Не була це ніяка дематеріалізація, ніяка
така жидишка, а просто вітер, вірвана, ніщо.
Не виняв тому був ніякий стигматик, чаро-
дів, чи індійський факір, а звичайний собі пере-
сичей, навіть дуже пересичений „Гонець Варша-
вський“.

Така собі газета, що терпить на подібну хо-
рошу як краківський Іван.

Там була рецензія на книжку Порая-Пелен-
ського, якого помішав з послом Пеленським, а
помішаний витягував консеквенції, що зраджу-
ють знаменне помішання.

Але не в тім саламаті річ.

При міній статті була статистика одної ме-
шини, яку... далаб не знаю, як назвати. Ми зви-
чайні малили П українською, але очевидно гру-
бо помилували і помішавось. Бо ці статистики
нахилили всю як парасолю, що справа не є така
проста.

Отже: На 4,5 мільйонів півофіційно призна-
них українців „Гонець Варшавський“ нараховує 1

міл. 200 тисяч русинів, і мільон православних по-
ляків, 800 тисяч гр. католиків поляків — разом
три мільйони. Крім цього відтягає шляху агро-
лову, лемків, бойків, і гуцулів, що напевно дасть
разом з „дугейшими“ мільона мільона, себто
повний півмільона є неукраїнців.

Прочитав я написане, відруковане і некон-
фісковано і раптом почув, що розпливаюся, нині-
ну, а разом зі мною нинішні мої товариші. Нема
нас у справедливій статистиці, то не існуємо і
в житті.

Хто знає як би те все було скінчилося, ко-
либ не головне людина напевно записаної в статисти-
стиці (поляк, шляхтич і римо-католик).

— Панове! Вас не болить?

— Нас не болить, бо ми не існуємо.

— Жарт-жартом. Вас не напавду болить?
То мене повинно боліти, не вас... Така статисти-
ка, вам напевно шкоди не принесе.

— Добре вам, пане, казати: не принесе! Але
як так далі піде, то число українців у Поль-
щі дасть... дефіцит!

— То ви робіть від себе другу статистику,
але в тім самім стилі.

— Наприклад?

— Наприклад: статистика нараховує нас 4,5
мільйонів. Додайте до того 1200 тис. русинів,
мільон православних поляків, 800 тис. греко-кат.
поляків, а там лемків, бойків і гуцулів, завер-
шіть те все „дугейшими“ і подайте своє число
українців.

— Маєте рацію. Зараз... Чотири і пів, п'ять
і пів, шість, сім... Чи ви знаєте? Число відпові-
дає дійсності!

Галактіон Чіпка.

ВЛАСНОГО ВИРОВУ!

КОВАРИ — МАТРАЦИ — ПОДУШКИ

готові простирали — пошевки — коперти. — Полотна — ручники — коци
— капи — фіранки — Хідники

А. Петрушевський

Львів
Галицька 20.
Тел. 213-33

завшої столиці відомого володаря монголів
Тимура, званого в Європі Тамерланом, рішила
розкрити історичний мечет Шах-і-Сінас ста-
ному пам'ятку азійського мистецтва з XIV. в.,
прикрашений майоріками. Біля мечету є ма-
ламий і саркофагом Тамерлана. Болшевики
рішили знищити агаданний мечет тому, що він
є найбільшою святістю для мусульманів в Азії.

— Велика совітська енциклопедія не по-
явилась. Перед кількома роками совітська преса
широко розпитувала про видавання нової
енциклопедії. Тепер рада комісарів видала
розказом про припинення праць коло енци-
клопедії. Воласкі зачепи на нове видання
енциклопедії рішили звернути передплатни-
ків.

— Залізнична катастрофа міжнародного по-
їзду трапилася в п'ятницю 16. д. м. ввечерю у
Борі між станціями Дайсін і Киосен. У ката-
строфі 30 осіб є легко і важко ранених.

— Доказали лише на виїзд ариїців. Італій-
ській автомобільній клуб при видаванні до-
каза за переїзд самоходів через державу до-
держави потвердження, що власник самоходу
є ариїцьким.

— 36 священників перед судом. У Пензі ста-
ло 36 священників різних обрядів перед су-
дом. Коли прокуратор закидає, що організу-
ють боротьбу проти безбожників та накликає
в арешт бити їх. Крім того перед судом ста-
ноє три черниці в Пензі.

— Хмаре саранчі появилася коло Йоганнес-
бурга в південній Африці. Саранча покрила по-
верхню на просторі 80 км. Населення бореться
і бореться всіма способами. Влада вислала лі-
таю, що розносять спеціальний порошок та
посилає газ, від якого саранча масово гине.

— Виграє понад 376 тисяч франків. Жебрак
Клодді в Монте Карло 20 літ просив
милостиню по вулицях міста і бідував до 50. р.
Виграє Золотий собі 20 франків пішов до
клубу гри в рулетку, де грав 5 годин і виграє
понад 376 франків, описав 376 тисяч франків.

— Дави синида самоходовий і трамвайний
різ. Над Дашком переїхала сильна буря, що
познала велику старезну лину на трамвай-
ні маршрута спортової галі. Старезна ли-
на розірвала всякий самоходовий і трамвай-
ний рух, що його наладжено швидко по ньому
не пішли.

— Ріши йти. У франц. місті Рошфор від-
булася катастрофа на тому місці, звідки в 1777 р.
відправився до Америки для участі в бо-
ротьбі за незалежність. На тому самому місці

140 років пізніше, підчас великої світової вій-
ни, виїхали з корабля на суходіл перші амери-
канські відділи. — За перших 8 місяців цього
року із французьких кас ошадності вибрали
мешканців 708 міл. фр. — Рівень життя в Зау-
державках на останній рік упав на 15 проц. Зате
зросли ціни в Чиле на 62 проц. у Китаю на 22, у
Франції на 11 і Португалії на 6 проц. — За остан-
ній час більш як 2.000 життів, головню віден-
ських, перейшло нелегально бельгійські кордо-
ни без віз. — У різних місцях франц. Альп
упав цими днями сніг на 50 см; на ланцюгу
Жалібіє переверну комунікація. — У Віні
пригладують 100-ліття ресторану Захера; пер-
ший Захер був кухарем князя Метерніха. — У
Латвії появилася хвороба дитячого паралічу.
— Число божевільних у Німеччині зросло силь-
но в останньому часі; зареєстрованих недужих
є 163.341.

— Що заробляє король волоцюгів. До одної
з кінових фабрик у Голлівуді згодили свої пре-
фес і на 50.000 дол. Король волоцюгів Дікс
Дейвіс. Його запросили як дорадника при ви-
веденні одної фільми і за це заплатили йому
350 дол. за тиждень праці. З огляду на своє
„королівське“ становище він домагається
50.000 дол.

Дописи.

КОМАРНО.

Сороковий день смерті бл. п. генерала М. Гар-
наєвського. В дні 7. VIII. д. р. відбувся 6. сороковий і
отримав У. Г. А. в тіло коло 70 з сороком мільйонів
марок, і при якій тавом зворотної промисливці враз
на Службі Воєни на жалібній атошці. По вислуханні
реферату д-ра Р. Бадина та промов і співзвучі про ве-
дучи-мислю адвоката м-ра О. Утрюва і проф. М. Лі-
вильського та деканів: „Смерть Воєни“, учасники
сесії висловили рішуче Воєни одностайним мис-
ленням. Того дня воєни до обірання на сесії коло
старої церкви та по обідній сесії 6. сороковий і
отримав У. Г. А. а жалібному відзнами пер-фільма до
перотійської церкви на панахиду, яку з год. 4. відпра-
вляв мисливий парон О. Кіна при участі мужського
хору. Посередній парон стояв у виїзх випрошувала
гробови на якіх кинув портрет воєни Воєни. По-
чому сороку тримало 6. сороковий, інші стояли
в ринку. Церква була пересована громадством. Хот
у жалібному настрої, але відверну на дні розійшлися
уці дома. Сія пішесті, що в сороковій Воєни кахав
участі в Комарні сорок 100 людей одні жалібності.
І інші фільми або рішучі

Кооп.
ГОТЕЛЬНАРОДНА
ГОСТИНИЦЯ

Львів, вул. Косцюшка 1. Тел. 201-33; 208-88

Милі, вигідні фізично і часі цілком по найближчих
цінах. В готелі приватний голя, вінда, телефон,
купальня, 6 жуків змиа і тепла вода для ванни
Шен. Гостей. — Готель центрально обігрітий. —
6001 1-3

Фестин Т-ва „Соціал“ у Комарні. Т-во „Соціал“
визначило два фестивали: 21. VII. і 28. VIII. д. р. а бо-
гатою програмою. Найціннішою точкою програми обох
фестивалів були концерти членів „Соціала“, а відтак на-
ціональні танки в супроводі оркестру „Соціала“. Учасні
моральний і матеріальний обох фестивалів великий. Про-
ція вагоди сідд звернути увагу на початок мислив-
декан громадян і громадинок, які виступили даром загля-
дати мислю огороні, де відбуваються фестивали і інші
дитячого садка, бо не зможуть заплатити мисливської
оплати вступу, хоч мають вхід.

Повне дитячого садка. Відомий мисливський дружина
Р. III. відбулося 21. VIII. д. р. на шістьох коло старої
церкви свято шашки наймисливців. Різного роду шашки
деканів і танки дитячого садка змислювали чистими ві-
браних учасників. Дитяче дитя, що цього року було в
садку мало великої дитячої, а в садку за тим і на основі.
Стороння дружина повинна знати причину цього і на
будує її усунути.

Свято хрещеної Русі-України. Повітовий Коштовий
Свято а о. дитяком С. Кашмаром і о. М. Ференцом на
колі ласка підготували на свято в Комарнішані і в са-
мому Комарні. По салат Комарнішані свято обмислю-
лось дитя до богослуження а проповіді та процесії
на ріку і водосвяття. Такі свята по салат відбулися
в дні 14, 19, 21 і 28. VIII. д. р. а і в завершенні було
величчю повітове Свято в дні 4. IX. д. р. в Комарні.
Гарно вправді церковні вчорна а вчорно 1908—1909
і на паротійській церкві готів репродукція образу
Хрещення. Україна серед світа електричного світла,
визначили всім, що це не будище свято. Гарний со-
кислий дитя до кількох попередніх днів вчорно вчор-
чинув у великій мірі до відносини величчю свята.
Свято почалося торжественно Службою Воєни а
перотійської церкві, яку відправив о. дитя С. Кашмар
а сороковий о. Кіна і о. Шеретов. Дитячому о.
Салма і о. Рокан. Сіла гарно мисливий мисливий хор.
В мисливській церкві до церкви мисливського а ошаді,
при чому а п'ятьох дошадних парон: Веренка, По-
лого Сала, Левенка, Кіна і Чудович прийшли про-
песі у вчорному пароні. Ромірою мисливська церква
і паронів подіра на мисливський уці свята Ко-
марнішані, а мисливський на свято 18 святашних.
Гарно святошу проповідь загрозили а пароні о. І. Ва-
зарієвський а Личина. Вілпак на мисливський мисливський
вілпак усталася мисливський парон, а мисливський уці
понад 5.000 людей. Парон в супроводі оркестру „Со-
ціала“ і зору паронів на ріку Веранішані, де відбу-
лось водосвяття, яке закінчилось пішесті: „Величчю
всїх“ По сороковій рішучості вчорно, а на вчорно пор-
тет Великого Кіна Володимир. Коли оба берли Ве-
ранішані, удвоєм мисливський паронів закінчилось
богослуження коло вчорно, мисливський уці уці вчорно
картина а 908 р. Дитяро, Кіна і мисливський
народу разом зі своїм Великим Кашмаром Володимиром.
По водосвятті відбулось друга частина свята. Парон
перейшов на ласку-обірання під старим пароні, де
виступили жалібні. І зору гарно черниці. З год. 8
на які отримав стара церква, а мисливський до мисливської
поведіть по обідній, що його мисливський жалібний
мала пароні, перші мисливський до св. Володимирів, яку
відібрали мисливський хор а Кіна під укралом М. Се-
венти. Відтак черниці мисливський парон мисливський
слова о. дитя С. Кашмар, дитячій мисливський
паронів Хрещення. — Р. Дитяча і „Величчю
всїх“ (1908—1909) — У Крещенні, що і в чорному
визначили о. М. Галія і Р. Кіна, гарно паронів ре-
ферат м-ра Ф. Ошадного та адвочі мисливський хор
Комарнішані, які відібрали пішесті: „Парон Тобі“ і са-
товарний свята „О сороковий мисливський“. Вчорно мисливський
паронів паронів мисливський учасники жалібний паронів
мисливський, на сороковій вчорно дитя до св. Пана-
вистим жалібний мисливський паронів жалібний мисливський та
рішуче свято 908 літ паронів Укралом а Комарні.

Заборона спортових змагань. На дні 14. VII. д. р.
визначили Т-во „Соціал“ у Комарні спортивні змаган-
ня, на які запрошено було Т-во „Соціал“ а Сандора, Ст-
дентів Веренка, Мисливський і Соціал III. а Личина, але по-
грозено в Готелі забороною: на паронів не вчорно
на паронів, паронів і дошадних паронів. Шаш-
кажу 14. VIII. паронів дитя.

3 польських справ.

ЧИ ЛЮДОВИ ПІДУТЬ ДО ВИБОРІВ?

В питаннях відбудови міста Головиний Виконавчий Комітет „Строїніцтва Делового“ який працює над цим питанням;

Головний Економічний Комітет „Строїництва Людового“ бачить у розв'язанні союзу і сенату реальний факт. Г. В. К. звинувачує вилучення з розпорядку президента інтересів попустих шарів, майже до чинної співпраці для держави. Після проголошення і серітизування виборчої системи Г. В. К. гадає, що в теперішній ситуації солідарний мисль, якщо навіть хотіли, не могли би в цих умовах висловити у виборчому жеті копію волі. Беруча це під увагу Г. В. К. вирішив скликати конгрес „Строїництва Людового“ на день 3-го жовтня ч. р. і проголосити на його відкритті революції.

Одnocześnie Г. В. К. вирішив, що „Строїництво Людовое“ візьме участь у самоврадних виборах.

НОВИНКИ.

— Зважувались тостра зина. З цієї нагоди повідомляємо, що поведінка наше молоді уєвропейське спільнство підтримувати поручки аєїєвропейських клієнтів вугілля, кокс і дерево на клієнтських умовах. М-р Семен Штальт і Володимир Саворак, кр. Жовтиська ч. 38, (Бол. преси ч. Весілля). 1951 1—9

— Курси висшестій Славян Добрянської Лівні, Косцюківського 15 а. Школа професійна затверджені сураторіями під управою лікарів-дерматологів д-ра Лисина. Замислюючись. Тел. 253-67.
1989 1-5

— Пора подумати про осінній палат, Тож зайди до роботи А. Дубиня, Косцюківського 15, П. і останній новий осінній матеріал.
1990

Д-р Михайло Дубовий

*в порядку у шкільних і вівчарчих поду-
гах та лікарській косметичці
при ВУЛ. КОСТЮШКА 4.
(напроти Народної Гостиниці).

— Трикотарський курс, 5-тижневий для навчання під рукописом провідного п. М. Зезної, улаштує Семія домашнього Промислу при Кр. Госп. Т-ві „Славський Господар“ у Львові — при співпраці кооп. „Воєна“ в доміні Т-ва „Славський Господар“. Курс відвідує 1-го місяця 1 буде відвідується 2 рази в тиждень в пополуночних годинах. Далі і тоді годину добудуть до бачини уміщати. Оплата за цілий курс 8 злот. Зв'язок з інформації в кооп. „Воєна“ у Львові, Півдаль ч. 3 до в. Т-ві „Славський Господар“ вул. Рутка 30, III, ел. пош. 230/53 107

МАЙЖЕ ВСІ ЧЛЕНИ НІМЕЦЬКОЇ АМБАСАДН
ВИХАЛИ З МОСКВИ

Шведська преса пише: В дипломатичних чинах у Москві викликав велике враження нагальний візит з Москви до Берліна майже всіх членів шведської амбасади, з родинами. В Москві залишився лише секретар фон Тинельскер.

АНГЛО-ІТАЛІЙСЬКІ РОЗМОВИ В СУДЕТ-СЬКІЙ СПРАВІ

Як повідомив «Лондонський Телеграф», британський посол в Римі Герт вируєє до Риму в понеділок, де має сподіватися його швидко вилетіти. Між тим, що є це перший крок до англо-італійського рішення про судетську справу та про розв'язання італійсько-французького конфлікту з 28 квітня ц. р.

НА ШЕВЧЕНКОВИ МОГИЛИ

9 ч. м. в'їздом до Києва палачами в
композитори УРСР та вбрався на жовті Шва-
бенки Голова Коаліційного Комітету, драматург
Корнійчук відкритим промовою, поет Малинко
відклався доки Швабенки твої. Після
мільонів промисл на тривалий час і в історію
Республіки СССР, відкритий мітинг (ВМ)

Біжучі рахунки,
безготівкові розплати (чи не й паролем!),
кларети (звичайні, мінульствами, а віста в золоті),
дрібна ошадність,
високіша за інших цінах паролів

ПРОМ-БАНК

Львів, Гродзінський 11 в.
Тел. 292-15 і 290-33.

Інкасо, домішля, експорт вантажів,
Інкасо рят пісаяллат.
Оборотний кредит.
Організування промисла підприємств

— Довголітній досвід у будові радіоприймачів є запорукою їх першорядної якості. Тому звертайтеся та закуповуйте батарейні радіоприймачі тільки у найстарішої української фабрики Експон. Львів, Сихівська 29, тел. 203-30.

— Фарби, лікери, покости, предмети домашнього вжитку, косметички поручає фірма Інж. Б. Повович, Львів, Руська 16. Великий вибір, дешево! 1987-1-10

— Космею — Львів, Миколая 7, фахово пора-
дити Вам Пані, як раціонально плекати вроду.
1985 1—20

— ІЗ ВЧОРАШНІМ ЧИСЛОМ „ДІЛА“ (206) розіславля Адміністрація своїм точним передплатникам черговий новітній додаток за місяць серпень. Ов. Балашка: УТРАЧЕНІ ІЛЮЗІЇ, том II. Хто не прислав 25 сот. на порто цієї книжки, просимо доухити їх до найближчої переплати разом із новими 25 сот. на книжку за місяць вересень. Реклямації щодо цієї книжки за серпень приймає Адміністрація під увагу тільки до 14 дня.

— Із мандрівок по Поліссі. Врешті з по-
дорожі розкаже ред. Василь Левицький в по-
ведінок 19. ц. м. у клубі „Нової Хати” і „Тру-
ду” Ринку ч. 39. Початок год. 6. веч. Членам і
гостям раді.

— Вівід Т-ва „Мішанське Братство“ у Львові повідомляє, що від неділі 18. н. м. відбуватимуться кошиноі невідлі точно у год. 12-18 вилуде для членів з їх родинами вилудиди і реферати на різкі теми. Першій реферат у неділю 18. н. м. вилосилить м-р М. Богун на тему: „Розбудова екомилосії мішанських організмі“

— Відкриття вистави образів артистів-пластиків відбувається в неділю 18. ж. м. в год. 12-13 виступає при пл. Маріївській ч. 97. Цю виставу улаштував львівський професійний союз артистів-пластиків.

— **Львівська хроніка.** При вул. Баторія впала до дванадцяти 4-літня Рута Бас і скалічила собі ліву ногу. — При вул. Ковалевській намагався скінчити самогубством 18-літній Василь Пиробич з Підберізь, який кинувся під трамвай, що його в останній хвилині стримав моторошій. — При вул. Академічній у дванадцятиому уряді магістрату Кавкіра Захара покусива свою 3-літню дочку і втіла. — Поліція арештувала 23-літню Розалію Голембовську за те, що підкинула свого сина при вул. Хорунжині ч. 22

— Хто виграв на лотерії. У вчорашнім тиражі Держ. Клас. Лотерії виграли в такий білий виграш: 75.000 дол. на ч. 60371, 15.000 дол. на ч. 73440, 10.000 дол. на ч. 3026, 4672, 64429, 48844, 5.000 дол. на ч. 28449, 38315, 40391, 93699, 111831, 2.000 дол. на ч. 22964, 23460, 32023, 44833, 45002, 81329, 80066, 133428, 133780, 144209, 145642, 146168, 149270, 149919, 157442, 1.000 дол. на ч. 10138, 14597, 1.350, 16653, 21824, 23493, 24771, 31553, 33819, 37094, 50923, 73345, 76067, 79776, 87330, 92007, 103607, 102536, 106698, 107478, 107691, 108416, 119717, 121146, 124831, 133215, 136498, 139031, 141193, 142669, 144623, 151620, 155339, 156888. — В наступному тиражі виграш такий білий виграш: 5.000 дол. на ч. 35071.

3 нагоди
950-літніх роковин хрещення Руси-України
Читайте повість

Юліана Опільського

ІДОЛИ ПАДУТЬ

що зображує невичайно живо що пере-
ломову подію,
вводять могутню постать Володимира
Великого,
змальовує бої та дипломатичні угоди
великого князя.

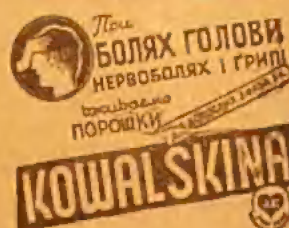
Наказом Видавничої Спілки «Діло».

2 томн. — Цена 4 руб.

59064 74800 119033. 2.000 зол. на ч. 150 7626 16396
26436 20662 36507 45596 52711 67736 73354 76390
80950 93297 98787 104426 134383 135299 137451
141029 143024 155358 157498. 1.000 зол. на ч.
915 6045 11182 16625 18355 19393 24541 31016
36700 42856 44981 46450 47610 57074 61443 61988
73141 75784 76334 78997 79122 79951 88634 95041
95814 97350 98858 113641 114100 118736 123275
130471 132059 139399 140710 145761 149966 150111
151846 155075 156394.

— У будинку львівської політехніки починається знову напад на жидів. В суботу почалися знох гімн, абсолювентів, описів делегацію жидівського студентського товариства, що вивела від ректора пісню інтервенції у справі нападі.

— Процес проти Добосинського пічється 19 ч. м. у Лавоні перед трибуналом, зложенням зі судав: Понуркевича (предсідника), Воцара і Городиського (ютант), обвинувачуватимуть прокуратори Ольмерд і Ольшевський. Вступа на сцену розправ буде тільки на білетам.

— Даді виселяють з Калушини. Калузьке староство рішенням з 10. ч. м. вислало з прикордонної смуги на три роки Віктора Сабата, який працював у кооперативі в Петровій пов. Калуш. Своє рішення староство мотивує тим, що В. Сабат був караний однокмісчаним арештом за протидіянням вчинок.

— Медяль під Залозбуковом. На терені залозбунівського поміту появилася рідкий гість — бунатий медяль, що вітк мавбути з СССР пону, що там горять тепер ліси. Медяль дався як добре в знаки населенню, бо робить спустошення в пасіках і напаладе на худобу. Населення організму обавуу, щоб позбутися неприємного гостя.

— Присяга з мотивами на 500 сторінок закінчив трибунал окружного суду у Варшаві, що судив б. віцедиректора податкового департаменту Микольського і б. пос. Ізиковського за звинуваченнями в злочинах. Об'ємний присяга вийшла у формі брошури.

— Світ у Татрах. Наглий упадок температури по кількохгодиннім домі довів до того, що в Татрах упав великий світ. Грубі верстви світу відкрили не лише верхні гір, але навіть смугу дощового лісу. 1.400 верств над рівнем моря.

— Окружний з'їзд делегатів партії дозволить з участю головних провідників партії відбутися в м. Київ 18. ч. м. у Румей. Темою з'їзду буде спільна участь дозволів у виборів до союзу

[illegible][illegible]

МАРИШ СМІГЛИ-РИДЗ ВІЙХАВ НА МАНЕВРИ.

В четвер 15. ц. м. війхав на військові маневри на Волинні мариш. Сміглі-Ридз з міністром військових справ ген. Каспінським та його заступником ген. Голуховським. Відішли „червоних“ передоманів в п'ятницю 16. ц. м. фронт „блакитних“ над Стиром при допомозі повзів та артилерії. Вечором „блакитні“ відійшли на нові оборонні позиції.

ВОЄВОДИ У ПРЕМ'ЄРА.

В п'ятницю 16. ц. м. прем. Славой-Складковський прийняв усіх воєводів, а якими обговорив актуальні політичні й адміністративні справи.

Говорот прем. Чемберлена.

Прем. Чемберлен вернувся до Лондону скорше, ніж зазвичай сподівалися — у п'ятницю пополуночі. Перед відлетом з Мінхену (в год 1938) до Лондону зложив він заяву, яку надав в радіо: Він — мовляв — дуже зворушений як прийняттям уряду й населення, яке виймає на вулиці, щоб його привітати. Тепер вертається до Англії по довшій розмові з канц. Гітлером і сподіється, що небаром відбуде з ним другу розмову після наради з брит. урядом.

Прем'єр Чемберлен причалив у Гестоні в 17.29 год., а лорд Рансімен в цій самій годині в Кріддон.

Вислідуючи з аітка Чемберлен заявив: „Вернувся я скорше, ніж сподівався. Подорож булаб приємна, колиб я не був дуже занятий. В четвер пополуночі відбув я довшу розмову з канцлером Гітлером: була це розмова щира і приязна. Ми оба задоволені, що могли взаємно зрозуміти наші думки. Очевидно, я не можу висновувати тепер, які можуть бути висліди цієї розмови. Мушу перш за все обговорити її з моїми товаришами і раджу вам, щоб ви завчасно не приймали ніяких непевних звітів на тему цієї розмови з Гітлером“.

РУМУНІЯ ТАКИ ПЕРЕПУСТИТЬ БОЛЬШЕВІЦЬКІ ВІЙСЬКА ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ?

„Богемія“ приносить з Женеви сенсаційні звістки про совітсько-румунське порозуміння. СРСР будімо зрікся всіх претенсій до Басарабії, зате Румунія погодилася перепустити свої залізничні транспорт совітських військ до Чехословаччини. Крім того порушено торговельні справи.

ЗА МАЛО ВЧАТЬ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ.

Учитель Ткаченко жалується на сторінках „Пролетарської Прауди“, домагається, щоби в українських школах викладали більше російської мови, а то в деяких школах учать німецького, французького й ін., а не вчать російського. (ВУ)

ВІТВА МІЖ АРАБАМИ Й АНГЛІЙЦЯМИ ПІД ДЕЙР ГАСАНА.

Коло села Дейр Гасана, де в четвер араби вели справжній бій з поліцією та військом, дішло у п'ятницю до нової сутички, в якій взяли участь аітаки. Згинуло 7-ох арабів.

Повстанці ушкодили коло Назарету руру, на якій їде мочульська рона.

ЗАСІДАННЯ УРЯДУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Під проводом през. Рузвельта відбулося щоденне засідання ради державних секретарів. Німкий комунікат у цій справі не появилося — без сумніву предметом нарад була міжнародна ситуація.

По широкому світі.

Австрійський гавальтер проголосив „Вінер Бесбахтер“ урядовим органом відомості округи; кожний член партії мусить ліцензувати часопис.

Румунський міністр нар. господарства Кон-стантин Вітхав до Женеви на засідання Ра-ди Ліги Націй.

В австрійському університеті у Зальцбургу скасовано богословський факультет і утворено на його місце математично-природничий.

Бритійський представник при Лізі Націй вернувся до Лондону.

Італійський посол в Гранді відвідав брит. міністра аккорд. справ.

Бритійський прем'єр Чемберлен прийме в себе німкийого засідання уряду делегацію

наш прай.

3 українських справ у Варшаві.

Варшава, 13. вересня 1938.

Українське життя у Варшаві, авичайно глухе в літніх місяцях, починає вже оживати й набирати ритму нормального темпа. Реєструємо перші прояви поважливості рухливості та ініціативної акції серед тутешньої української ко-лонії.

ВІДНОВА УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ.

Цей почин треба привітати: В неділю 11. ц. м. відбулись у Варшаві численні збори представників усіх кол тутешнього українства, що мали на меті обміркувати певну потребу: оснувати, чи пак відновити Український Клуб, що від кількох років не проявляв ніякої діяльності, за що й грозило йому розв'язання адміністративною владою. Збори (понад 40 осіб — на наше здивування самих чоловіків!) — рішили відновити клуб, як незалежну, аполітичну, товариську організацію і вибрали вже навіть її управу в складі: ред. М. Ковалевський — голова, інж. Величко — скарбник, Е. Новицький — секретар та полк. Діттель і ред. М. Куницький — члени. Український Клуб матиме власну домірку з читальнею й гутірковими світлицями та стане осередком українського життя. З задоволенням слід підкреслити консолідацію варшавських українців у цьому позитивному почині та побажати, щоб нововибрана управа довела свою ініціативну роллю до найкращих реальних успіхів. Українці у Варшаві повинні мати віддавна свій клуб, свої харчівні, читальні з пресою й розривками, місце товариських сходів і зустрічей. Гадаємо, що теперішня добра воля не змарнується.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ГУРТ ПУБЛІЦИСТІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.

Довідуємося, що з ініціативи деяких польських публіцистів та журналістів, зацікавлених українською справою, вийшов проєкт створити у Варшаві товарисько-дискусійний гурт українських та польських робітників пера й політиків. Метою такого гурту мало би бути корегуван-

ня неточних вісток у пресі, взаємне інформування та узгодження важких питань з ділянки українсько-польських відносин, як також ініціатива в організації україністичних відчуттів, вечорів та інших пресо-публіцистичних сходів чи прелекцій. Участь у того роду, так би мовити, спільно-тематичній організації без статуту мали би взяти з польської сторони активні „україністи“ без ріжничі політичних переконань, а з української — тутешні співробітники української преси та запрошені гості з активних українських пресових центрів.

СТИПЕНДІЙНА ФОНДАЦІЯ ІМ. АРХИЄП. ОЛЕКСІЯ.

Волинський комітет для вшанування епископського ювілею волинського правосл. архієпископа Олексія встановив весною цього року стипендійну фондацию для українського студентства з Волині. Фондацию цю створено з жертв волинського населення. Дотепер зібрали на ту ціль 5.500 зод. і передали їх сенатові варшавського університету, що затвердив оту першу українську стипендійну фондацию з встановленим правильним порядком. Першество до користання з цього стипендійного фонду матимуть православні волинські-теологи.

У ВИЩИХ ШКОЛАХ.

Варшава — найдорожче університетське місто у Польщі, але студії в ній дають нагороду до всесторонніх розвиткових можливостей. Напівна українського студентства, особливо з Волині був останніми роками розмірно сильний. В цьому році годі ще щось певного на цю тему сказати. Можна зауважити зріст числа жіночої студентської молоді. Набільше кандидатів має стоматологія, на яку загалом зголосилося понад 300 кандидатів — на 150 вільних місць, розмірно мало — право. Докладні числа з цього обсягу подамо своєчасно до відома. Оба українські академічні т-ва — допомогли Українська Студ. Громада та ідеологічне корпорация „Запорозжжя“ — розпочали вже оживлені діяльності.

КТВ.

Кредит — то важна річ,

і мають до нього першанство ошадні люди, що постійно щадять

У ЗЕМЕЛЬНІМ БАНКУ ГІПОТЕЧНІМ У ЛЬВОВІ

вул. Словацького 14.

(Філія Банку: Станіславів, ул. Собіського 11.)

Нові успіхи японських військ.

Домей повідомляє: Японські війська заняли 2 стратегічно важні місцевості: Шантун (150 км від Ганков) та Кванчєв.

Японські частини, які перейшли ріку Янтсе та вдерлись до провінції Гупе, пішли 4 км. вперед, займаючи Лейшан і Чуїшшай. Небаром японці здобудуть Айковку.

БОМБОВИЙ ЗАМАХ У ШАНГАЮ.

Якийсь китаєць кинув 2 гранати на вулицю Шешуан у міжнародній концесії в Шангаю. Двох китаїців згинуло, кільканадцятьох ранених; замаховець утік.

Мадярщина протестує проти концентрації чехосл. армії.**НА МАДЯРСЬКОМУ КОРДОНІ.**

Мадярська Телеграфічна Агенція повідомляє: Мадярський уряд вислав до чехословацького протест проти неоправданих кроків військового характеру та проти перелету чеських аітаків над тим кордоном.

МАДЯРИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПЛЕБІСЦИТУ.

Мадярська ревізіоністична аіга вислала вчора до Гітлера, Мусоліні, Чемберлена, Даллє і Бека телеграми з домаганням здійснення авари самозначення народу. Ліга домагається переведення плебісциту на території відрізаних від Мадярщини і прилучених до ЧСР.

30 убитих і 125 ранених на вулицях Барсєльони.**ФОРТИФІКАЦІЯ СЕВТИ.**

Три національні летунські ескадри збомбардували Барсєльону. Більша частина бомб упала на рибний торг, де згинуло 30 осіб, ранено 125.

Шрапнєлі ушкодили 4 бритійські кораблі, один навіть поважно.

НА ФРОНТАХ СПОКІЙНО.

Комунікати команд обох єспанських армій стверджують, що від 2-ох днів на фронтах спокійно.

Тільки освіта й виховання забезпечать майбутність Народу Тимто не жалуймо датків на освітньо-виховну працю „Просвіти“!

21.00 „Кравець із Шеняву“ оп. Брам-
суа, ПРАГА 17.15 Розр. музика, 18.00
Перша чеська музика, 19.30 20.00 21.00
22.00 „Русалка“ оп. Двожака, РАДІО
ПАРІ 18.00 Розр. музика, 19.00 19.30 Сцен-
на, 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 Симф.
концерт, РИМ 17.00 18.00 20.35 Розр. му-
зика, 21.00 22.00 23.00 Муз. вечір: „Дя-
влюсь“ орт. Маліков, „Ахлерсенова
казка“ в муз. обробці.

Понеділок, 19. вересня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 19.00 Розр. музика,
20.10 Концерт: тенор, скрипка, альтинка,
віол., 21.00 Розр. концерт, ВІЛГОРОД 18.00
Нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00 (після кому-
ніст. Опер., БУДАПЕШТ 12.05 Концерт
хору, 13.00 Орх., концерт, 17.30 18.00 Циг.
музика, 18.45, 19.00 Форт., 21.00 Симф. кон-
церт, 22.10 Концерт салом. квінститу, ВІ-
ДЕНЬ 18.40, 19.00 Романсним портного
міста, муз. образи, 20.10, 21.00 З уст до
уст, із серця до серця, концерт-попури,
21.25 Весела оперка, ДАВІДШЛЯНДЕН-
ДЕР 20.10 Ветеринарський концерт, РО-
ПЕНАГЕН 20.00 Нар. пісні, КОШІЦІ 7.35,
14.10, 18.45 Вістки, 18.00 „Забутий ключ“
драма, концерт М. Земанової (рос. пісні),
Концерт балалайк, орх., МІЛАН 19.30,
20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Камер. та
роар. музика, ПРАГА 17.40 Форт., 18.20
Легка музика, РАДІО ПАРІ 18.00, 20.15
Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Росаф“ оп. Ме-
гелі, РИМ 17.55 Ренталлі, 19.30, 20.30 Розр.
музика, 21.00 Концерт симфонічного ор-
к., 21.40, 22.00 Концерт хору, ШТРАС-
БУРГ 20.30, 21.00, 22.00 „Томасівський ра-
балла“ оп. Ротаріа на осн. Лютія.

Вівторок, 20. вересня 1938.

12.00 Постудя, анд., 14.00 Легка музика
в анд., 14.15 Квітка для всіх, орх., 15.00
Брак, 15.05 Госп. та сцен. вістки, 15.10
Програма на антри, 15.15 Для дітей:
„Прокрути вітки“, 15.30 „Чарівна Мелані“
опера док. В. Лопіського, 15.45 Господ.
вістки, 16.00 Розр. концерт у анд. орх.,
16.45 Палестина з очей природни-
ка, 17.00 Вікучі вістки з міста та провін-
ції, 17.10 „Півніскай доту“ франц. по-
сти Сес. Півніскайського, 17.25 Салом.
музика у анд. орх., 17.55 Галло, повір!
18.00 Спортова гутірка, 18.10 Форт. ресіт.,
18.30 Конкурсна анд. П. Р., 19.00 Вощма
анд., 19.20 20.35 Актуальна гутірка, 19.30
Розр. концерт у анд. орх., сопран, реве-
р, саксофон, у парері очей „На до-
вост“, 20.45 Вет. дончик, 21.00 Техн.
оператива, 21.10 Тисяця тактів музика у
анд. салом. орх., 21.30 Спорт. вістки, 22.05
Ветір маліс із пх., 23.00 Ост. вістки,
23.15 Новочасні симфонії, дикт. компози-
ція (Людв. Варшави П.).

Вівторок, 20. вересня 1938.

4.45 Рухлика, 7.00 Рамішній дончик,
13.00 Орх. концерт, 8.00 Анд. для шкіл,
13.10 Перелік про мікрофоні, пх., анекдоти
анекдоти, 11.00 Для шкіл: „Косеринка“
анд. для оператив. дітей, 11.15 Симфоніч-
на репертура Білетта, пх., 12.03 Постудя
анд., 14.00 Музика в пх., 14.15 Концерт
балла, 15.00 Брак, 15.05 Госп. та сцен.
вістки, 15.10 Програма на антри, 15.15
Для дітей: „Прокрути Майстер-Клепки, у
анд. оператив. про 25 брані та мило-
вий півніскай“, 15.35 Фін-госп. мету-
ши, 15.45 Господарський вістки, 16.00 Опе-
ра музика у анд. орх., 16.45 Від Татр до
артиста, 17.00 Вікучі вістки з міста
та провінції, 17.10 Серед жінок: Косметич-
ні засоби та емоції, Пісні, Комуністич-
ні організації, 17.55 Галло, повір!
18.00 Рухлика, анд., 18.10 Форт. ресіт.,
18.45 Про дивацтві оперних, 19.00
Симфонічний та опер. форт., 19.20, 20.35
Актуальна гутірка, 19.30 Міжнародні
діти у Богородці, 19.50 „Космо і бун-
малі, дітям“ розр. концерт у анд. орх.,
пх., у парері Гумор у пової Лопіска
репертури, 20.45 Вет. дончик, 21.00 Пере-
зування своєї і городонин, в україн-
ській анд. вигалосити д-р Х. Кононенко,
21.10 У оператив. саксофону, муз. репер-
тури в анд. Тавор., 21.50 22.00 Спортові
вістки, 22.00 У ритмі танку, пх., 23.00 Ост.
вістки, 23.05—23.35 Камер. музика, сар.
форт. балла Варшави П.).

Середа, 21. вересня 1938.

4.45 Рухлика, 7.00 Рамішній дончик,
13.00 Орх. Анд. для шкіл, 8.10 Перше
оператив. про музику в пх., 11.00 Для
шкіл: „Лісові ракушки“ анд. для молод-
ших дітей, 11.25 Веселі музика в пх.,
12.03 Постудя, анд., 14.00 Інформаційна та-
лиця в українській мові, 14.10 М. Кар-
лосі в пх., 14.35 Оперативний ресіталь
Май. Лопіскайського у опер. форт., 15.15
Прокрути, прок. слова, 15.45 Господ.
вістки, 16.00 Розр. концерт у анд. салом.
орх., 16.45 Сопіскай вістки після
„Лісок“, 17.00 Вікучі вістки з міста та
провінції, 17.10 Листів з полорожі „Че-
тко та Нестежко до Італії“, гутірка,
вістки в пх., 17.45 Галло, повір!
18.00 Концертні вістки, 18.10 Оперативний у
опер. форт., 18.45 „Оповідання про 12
місяців“, 19.00 Ост. ресіталь, Забеллі-
Господарський у опер. форт., 19.20, 20.35
Актуальна гутірка, 19.30 „Осінь на плетив-
ні“ анд. концерт у анд. салом. орх.,
пісня, форт., 20.45 Вет. дончик,
21.00 Розр. репертура, 21.10 Півніскайський
концерт у анд. Мел. Тромбін-Кавуто,
21.30 Спорт. вістки, 22.05 Камерет.
концерт анд., 23.00 Ост. вістки, 23.15
23.35 Легка музика у анд. симф. орх.,
23.45 Варшави П.).

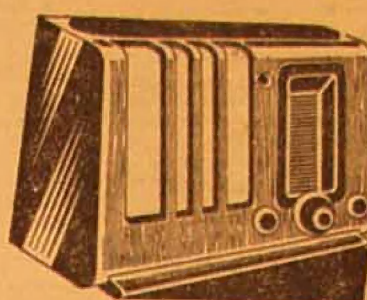
ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Наділя, 18. вересня 1938.

БЕРЛІН 16.00 Розр. мелодії, 20.10 Пі-
сні та вістки, 22.30 Веселі мелодії,
БУДАПЕШТ 16.30 Циг. музика, 18.30
Анд. орх. концерт, 22.00 Вістки, орх.,
БЕРЛІН 14.00 Спортові мелодії, 15.35
Легка музика, 16.00 „Відень-
ські мелодії“ оператив., КОШІЦІ 8.20
Гутірка, 8.30 „Гутірка в руській“, 9.00 Пере-
дачі з Мюнхена: Гр. хат. богослужіння,
орх. в анд. Петрозав., 15.00 Про вишкіл
комуністич., Нар. пісні опів. хор із
Ермолієм, Демішній, 15.45 Захор., о-
м., ДАВІДШЛЯНДЕН 16.30 Скази, форт. музика,
21.00 22.00 Розр. музика, 21.00
22.00 анд. Сімоні, МІНХЕН 20.10

ВІД ПЕРШИХ ТАКТІВ
Захоплює слухача

Повновартісна
супергетеродина
4 лямпова!

ELEKTROT-RADIO

ПІВ комфортної каміньки біля Листо-
пада 11.000 золотих і 920 зол. банк —
„Трансакція“, Львів, Даугота 1. 2-2

ВУГОЛЬ, кокс, дрова продає КАЛІНТЯК,
Байки 14, тел. 288-24. 1032 16-2

КОВДРИ найдешевше купити ВІРІВНЯ
КОВДЕР, Кентшинського 4. 1915 1-0

ОДНОСТРОІ П. В. калініні, найдешев-
ші, найкращі лише у виробі „ІЛА-
ЛІУМ“, Гетьманська 22, поблиз Музик.
1730 4-7

ВІЧНІ ПЕРА напівважкі найкраще „ІПР-
ЦИЗІЯ“, тенор Шайноні 1. 1557 0-16

ЗА 1 ЗОЛ. не буде стидатися і знеси-
ти на вигляд якщо віддам зніщений і
неможливий капеллю до відомої виробі
„КАПЕЛЛЬ“, КЕНТШІНСЬКОГО 18.
1765 1-3

ПРОПУСКНОВІ БАНДАЖІ гумові, че-
репні, киркові, проти усунування мати-
ти з гарантією викупу відомої УКР. ОРГАНЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДІННЯ ІВАНА УІРІВНЯ,
Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1011 88-109

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА не нові, гаран-
товані, закордонні на різні ціни продає,
купую, міняю Галка, Пасадського 21, 1. ч.
1745 1-10

ПАРАСОЛІ, палаші, туристичні пошту-
є найдешевше Кучинський, Львів, Калі-
нівська 4. Респекції виконує негайно.
1902 2-0

СПЕЦІАЛІСТКА фарбування брів, вій
Марія перенеслася з брані Ахлісін
до власного Салону тесання Пана, Гро-
дівська 4. 1972 2-2

ТРІВНА одуляція з 8-місячною гаран-
тією тільки 4- золотих у Тосі і Марці
Гродівський 4. 1972 2-7

ТОЛОЧУ досі на пляжах, останній,
Волинська, Львів, Соборного 12, тел.
217-04. 1903 0

ЗАМІНЮ першокласну парохію у дві
оку Аспартію. Згодомеша до „Діла“
під „Заміна“. 1903 1-1

1 ЗОЛОТИЙ — перероблює капеллю
жіночі, мужські, найкращі моделі. Ко-
перника 28, подпіра. 1944 1-3

ЛІКАРСЬКА ПОМЧ

лікар недуг шк рних,
захворювань та лікарської косметики
Роман Лисак
б. приватний асистент д-ра І.
Дурдалла та лікар шкільно-пенар.
клініки.
Львів, вул. Сикстуська 56

Д-р Олександр Лаврівський
Львів, Льва Сапіги ч. 2, ПАРТЕР,
Тел. 244-38.
Жіночі недуги — полігінство.
Лікування короткох. апаратом.

МЕШКАННЯ

2 КІМНАТ кухня (коридор, світ.), 2 пе-
редпокої, лазні, ван., електрика до ви-
даєму від 1. мовина в каміньки при вул.
Цибулалі ч. 7. 1933 1-1

КОМФОРТОВА КІМНАТА з утриманням
або без до вишайму. Потоцького 18 м. 5.
1-3

КІМНАТА совішна, умебльована до ви-
шайму: Байки 26, 12. 1970 2-3

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

В ЯКІМ повіті дається відчувати брані
іжжирі мірничого, щоб міг відкрити
капеллярію зраз. Організації, установа,
адвокати, нотарі, приватні особи зможуть
повідомити „Діло“ загіт. 1907. 1064 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРАКТИКАНТІВ приймає фінансове під-
приємство у Львові. Згодомеша під
„Тільки адіоні“ до „Діла“. 1970 1-3

МАТРИМОНІЯЛНІ

ОДРУЖУСЯ з паливою інтелігентною до
літ 27, яка допоможе розвинути вже запо-
чатковане підприємство. Згодомеша з
описом характеру і зовнішнього вигляду
до „Діла“ під „Промисловець“. 1908 1-1

ПАННА прирідна (придане) пінава (по-
дружжя) характерного мужичку, стано-
вище (випа освіта) від літ 35, Згодомеша
„Діло“ під „Сотіна“. 1977 1-1

ПРИСТІЯНА, мила, мати пінава висо-
кого, освітленого на державнім ста-
новіщі у Східній Галичині до 30 літ. Адм.
„Діла“ для „Доматори“. 1906 1-1

РІЖНІ

ГОДИННИКИ і біжутерію найкращі,
не наслідують українська фірма П. Кар-
піння у Львові, вул. Домініканська ч. 7.
1930 720-

Середа, 21. вересня 1938

БЕРЛІН 16.30 Оповідання, 17.20, 19.00
Розр. музика, 18.10 Камер. музика, 19.45
Вет. гомі, 21.10 Квітка мелодій, орх.,
сол., ВІЛГОРОД 21.00 Гумор, 21.30 Нар.
пісні, БРЮСЕЛІ ФР. 20.00, 21.00 „Пага-
ніні“ оп. Лешера, БУДАПЕШТ 12.05 Со-
лісти, 18.30, 22.20 Циг. музика, 18.25, 19.0,
20.40 Орх., 20.10 Спіа, 21.00 Теора Вавріне-
па, концерт під дир. Доганія, ВІДЕНЬ
16.00, 17.10 Орх. концерт, 20.10, 21.00 Симф.
концерт, 22.30 Розр. концерт, солісти,
квартет залдатористів, КОШІЦІ 7.35,
14.10 18.45 Вістки, 18.00 Збірники, орту-
вання та пакування овоців, Форт. кон-
церт Малославської, „Дві розмови“ ко-
медія А. Аверченка, МІЛАН 17.50 18.00
Камер. концерт, 19.15 Сучасна музика,
21.00 Орх. концерт, 22.10 Орх. музика, 22.40
Танк. музика, ПРАГА 11.05 Постудирей
концерт, 18.20 Легка музика, 20.55, 21.00
„Осінь симфонія“ Новіка, 22.20 Форт.
РАДІО ПАРІ 18.00, 18.40, Віол., 19.30 Діа-
лог, 20.30 Хор, 21.00, 22.00 Розр. програ-
ма, РИМ 17.15 Танк. музика, 20.30 Розр.
музика, 21.00, 22.00 „Ля кава інжурата“
оп. Ломбарда та Сімоні, ФЛОРЕНЦІЯ
21.30 Два форт.

КУПКО — ПРОДАЖ

СПОЖИВЧУ краще дуже добре поло-
жену відпустити. Адм. „Зарав“. 1906

ГОДИННИКИ, біжутерія, китайська орі-
бл. великий вибір — дешіні піки, Л.
РОВЖАВСЬКИЙ, Львів, Академічна 2.
1952 1-8

ПЕЧІ трикошальні, залізні, шматові.
РЕНТШЕР, ЛЕПОНІВ 37. 1908 3-4

ДІМ новий, 2 мешкання при трамваї,
готівков 9.000, баж 2.000, біва Листо-
пада, „Трансакція“ Даугота 1. 1965 2-2

ДІМ з новою кухнею, веранда, город, сад,
при трамваї, Листопада, 15.000, без дов-
гу „Трансакція“, Даугота 1. 1965 2-2

ТРИПОВЕРХОВА повновартісна, без
такох, 15 літ візня, копірне 7.820, ціна
75.000 менше баж 10.000, осягає перен
са. Юрія „Трансакція“ Львів, Даугота
ч. 1. 1905 2-2

Опаші, снірки, венери, недуги і косметичні

Д-р. ФІШЕР

д. лікар (спеціаліст) Клінік у Берліні, Пра-
га, Відні, орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти
Від. Канарії) тел. 251-68. 2143

ВЕРНУВСЯ
АНУШЕР-ОПЕРАТОР

Д-р Ігнатій Шварц

Львів, ул. ЛЕГІОНІВ 3
(над кіном Палло).

ОПАСКИ ПРОПУКЛИНОВІ І ОПАСКИ
ЧЕРЕВНІ на обшивання шлунка і кишок
під гарантією виробляє перше і найстар-
ше в краю Заведення для виробу спеці-
альних патентованих банданів

М. Фрайліха Львів, Городецька
ч. 35. Телефон 271-11.

Найкраща до взуття
українська ПАСТА і підлоги
виключно

З ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ
ВИРОБІВ

„БЛИСК“

ЛЕВИЦЬКА І С-КА

Станіславів, ул. Жулкевського 2

Жінки! Як терпите від багаторіч-
ної обшивки шлунка і ки-
шок, що часто викликає по-
шкоду або з тяжкої праці, то найте-
рше в Заведенні

М. Фрайліха, Львів, Городецька 35.

щоб знову вернутися до праці.
Правакою цієї хвороби є загальне
випинення, брава апетиту, тиск і
біль в підсверцевій кишці, біль голови
і в кишці, біль в підчереві. Всі ці
випинення уявляють при допомі-
гні наших спеціальних опашок. 1926

КОРИСТАЙТЕ

небувало дешевої продажі
з привезу реконструкції дому і дачі.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ ВЗУТТЯ МИКОЛИ ДОВГАНІКА

Львів — УНІ ЛЮБЛИНСЬКОЇ 3
(бічна Муркової)

на складі має нове взуття і виконує на
замовлення; приймає всякого роду на-
прави. Поручається Впр. Духовенству.

ШВАЛЬНЯ „ЕМКА“

ПІДВАЛЛЯ 1.

поручає по приступних цінах мужеське
і жіноче білля, постіль, піжами, шльо-
рочки, блузочки, спіднички. Охоронні
плащі. — Замовлення із власних і при-
несених матеріалів виконує до 24 годин.

Тепети, дивани, тапчани, мебле-
ві матеріали і т. п.

Проектування і виконання
комплексного внутрішнього і зовніш-
нього оздоблення тапчаних і столяр.

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. СМОЛЬНИ 4.
1784 Тел. 240-09 і 219-85 7-10

ПАРАСОЛІ МАЙЖЕ ЗАДУРНО

з найкращих гатунків, які не проминають і не тріскають та з найоригінальні-
ших зорів ТЕПЕРІШНЬОГО СЕЗОНУ поручає ПЕРШОРЯДНА ВИРІБНА ПА-
РАСОЛЬ „С І Н О“ віддана відома фірма СІХЕР і КОРНЕС, ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ
29, « ПАСАЖІ ПРАВОРУЧ » зараз біля „ОРБІСУ“ — РЕПАРАЦІЇ І ПОКРИТТЯ
виконуємо прецизійно на місці ЗАДУРНО.
Отже хто хоче бути задоволеним, нехай зверне увагу на докладну адресу і чи-
сло дому.

ВЖЕ ЛЕГКО НА ПРОСТУДУ!

тому П. Т. для власного добра повинні якнайскоріше засобитися
в матеріали на осінній і зимовий сезон у відомім джерелі деше-
вого заступу

Галицький Магазин Новин Львів, Галицька ч. 15.

який поручає наймодніші новітні вироби на ПЛАЩІ, КОСТЮМИ,
СУКНІ, а теж штрукси, фланелі, звичайні і шовкові на шльофроки,
піжами і білля

по найнижчих цінах.

УВАГА! При закупі товару від 5.— зол. додаємо дурно знижки
до першорядних кін.

Приймаємо чеки Централі Товарового Обороти.

НОВОВІДЧИНЕНЕ УКРАЇНСЬКЕ ЕЛЕКТРО-РАДІОВЕ ЗАВЕДЕННЯ

виконує всі електротехнічні і радіо-
роботи солідно, дешево (напряма світла).
Продаж радіоапаратів, жарівок і ін-
ших електро-технічних частин

Львів, вул. НА БАЙКАХ ч. 22.

Першорядна кравецька робітня

Івася Андруся

Львів, ул. НА СКАЛЦІ 5
(бічна Зиблиневича) Тел. 237-32

поручає на осінньо-зимовий сезон
убрання, нагортки, футра, смокін-
ги, фрак, також реверенди для
Всесвітнього Духовенства і військо-
вої мундтури із власних і повнених
матеріалів по найновіших англій-
ських моделях. Ціни приступні.

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ

з першорядних фабрик поручає по дуже
низьких цінах

І. ТІГЕР ЛЬВІВ, вул.
Гурівна заліза Личаківська 24 а.

ВУГІЛЛЯ — КОКС — ДЕРЕВО

в найкращих якостях доставляє
„НАРОДНІЯ ТОРГОВЛЯ“
Львів, Ринок ч. 36. Тел. бюро 103-27
тел. складу 269-68. Інформації: Бю-
ро — Ринок 36, та склади: Ринок
36, Личаківська 115, пл. Більче-
вського 3, Солодова 1 та Жовківська
128. — Точна вага — солідна об-
слуга. 1895 4-5

ВЖЕ ВІДКРИТА

першорядна робітня і крамниця

взуття під фірмою
Ярема Львів, Коперника 2.
(давн. вул. Фредра ч. 9.)

поручає на осінній сезон
жіноче мужське
спортивне і ортопедичне.
Товар тільки першорядний.
1751 1-20 Ціни низькі.

Найдешевші меблі

український АРХО

Львів, Корняків 1. Тел.: 272-04

Набій мури білі.
вжидати цього мила!

милі
світлові
боду
вжидати цього мила!

ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА І РІГ РИНКУ

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб-
риці оголошень . . . . . зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинах . . . . . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . . . . зол. 0.50

Дрібні оголошення від слова:
матримоніальні і приват. кореспонденції по . . . . . зол. 0.15
купно, продаж, вишам і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючи праці . . . . . зол. 0.05
слова тогочасним друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . .
Остання сторінка 1/2 . . . . .
Остання сторінка 1/4 . . . . .
Остання сторінка 1/8 . . . . .

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видає Видавничий Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок

ПІВДАРМО ПЕРША ВІДЕНСЬКА ПРАЛЬНЯ

фарбує і чистить

по найнижчих цінах — виконання
першорядне. Власник, колишній дик-
тор закордонних підприємств у Бу-
дapestі і Відні, має численні відзна-
чення, золоті медалі і почесні хрести
за свої праці. Запевнює П. Т. Публіку
повну солідність і фахову виконання
всіх ваших повнених йому робіт.

ВІДЕНСЬКА ПРАЛЬНЯ

Львів, пл. СУДСЬКОГО 10, тел. 27-11
Відбір і доставка безплатно. Провідні
посилки поштою задоволюють потреби

„ВОДОТЯГИ“

Бюро технічне і підприємство для вст-
авки водотягів, санітарної техніки
та опалення.

Львів, вул. Пелчинська 22, тел. 23-16,
Станіславів, 3-го Мая 12

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдине українське конц. підприємство
перевозів

Львів, Ринок 43, тел. 272-41

виконує всі перевози до всіх і всіх
місцевостей в краю — дешево, швидко
і солідно. Спеціальні авто для пере-
возу меблів, з відповідною кваліфіка-
цією обслуговування — дають парам
806 найкращої доставки. 4-5

Косметичний Інститут і Лабораторія Д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 26-11

УСУВАЄ: анормалії шкіри, аномалії
пигменту, волосся, бородавки, борода-
вки по всій і частині. Маски
триває усувають зморшки, живильні
і відморожень власною методою.
Триває усувають омолодження шкіри
всередині. Постійні результати від
шкірним запусканням краси (всу-
вання). Урядово затверджені кор-
си закордонної програми. 1928 2-10

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНИ

світлої марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Англії (London & Sons - London), до Франції (Paris & Sons - Paris), до Голландії (Amsterdam & Sons - Amsterdam), до Швеції (Stockholm & Sons - Stockholm), до Данії (Copenhagen & Sons - Copenhagen).

Виключно заступається:

С. НОВАЦЬКИЙ

Львів, вул. ПІДСУДСЬКОГО 17.

Робітня кравецька

приймає всі замовлення з власних і поручених
матеріалів

Ілько Данько

Львів, ул. КОСАКА 1.

ЗЕЛЕНА ЄВАНГЕЛІЯ

найкраща збірка поезій поета-патри-
ста Б. І. АНТОНІЧКА

вже поступила у продаж у кількості
по ціні зол. 2.50. Збірка того ж автора
ета „РОТАЦІЯ“ по ціні 1.— зол.